Ч. 63 (14.606). Львів, вівторок 23. березня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Четвертрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Мін. Свєнтославський і мін. Анджелєску в українських школах у Львові.

В понеділок 22. ц. м. польський міністр освіти проф. Свєнтославський та румунський міністр освіти Анджелеску, у товаристві румунського посла з Варшави, куратора львівської шкільної округи, румунського ген. консуля у Львові й ін., разом яких 15 осіб, відвідали к. 12. год. вполудне українську державну академічну гімназію (головне заведення) у Львові. Після короткого побуту у дирекційній канцелярії, гості вийшли оглянути будинок, при чому на коридорах учні й учениці були уставлені шпаліром. Один ученик з III-ої (давньої V-ої) кляси привітав міністрів кількома реченнями у французькій мові, одна учениця передала обом міністрам квіти. Потім перейшли всі до світлиці, прибраної українськими прапорами й килимами. Учеництвий хор у супроводі орхестри відспівав „Хор козаків" та дві народні пісні, після чого гості відїхали до міської української народньої школи ім. Шашкевича, де відвідини та прийняття мало подібний характер. Міністр Свєнтославський дякував і прощався з молодю українською мовою.

Не знаємо, які мотиви казали польським господарям і їх румунському гостеві вибрати саме дві українські школи, як терен таких куртуазійних оглядин. Льогічно виходилоб, що польські чинники, заінтересовані у силі та внутрішній вартості польсько-румунського союзу, в такий делікатний спосіб хотілиб указати румунському союзникові на потребу зміни свого підходу до справ української культури, хай навіть лише в її найпримітивнішій стадії, якою є народня і середня школа. Але без огляду на мотив цих львівських відвідин гадаємо, що зустріч з мурами української школи та її молодю повинна п. міністрові Анджелеску автоматично насунути деякі рефлексії. Ми булиб дуже раді, колиб п. мін. Анджелеску як мога найшвидше стрінувся з українськими шкільними мурами та українською молодю у Чернівцях, себто, щобреститував тамошнє українське шкільництво, зліквідоване за румунської влади.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

В НАСВІТЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

Національне командування повідомляє, що чимало червоних перейшло на сторону національних військ. Ті останні заняли важну ворожу позицію на відтинку **Сан Клявдіо**. На відтинку **Сорії** червоні двічі атакували національні позиції на південь від Паділля де Гіта, послуговуються 12-ма большевицькими повзами, але мусіли відступити з діймаючими втратами, залишаючи 40 убитих на полі бою. Червоні пробували зосередитись у долині ріки Бадієль, та їх розігнали.

Національне командування знову заперечує вістку з червоних джерел, немов би червоні здобули ряд місцевостей. На ділі вони обсадили місцевости, що не мали національних залог, бо національне командування не приписувало їм ніякого військового значіння.

На південному фронті непогода дальше утруднює всі операції.

В ОСВІТЛЕННІ ЧЕРВОНИХ.

Під Гвадаляхарою — як подає комітет оборони Мадриду — офензива червоних розвивається нормально. Рано вони заняли місцевість Вальдемозо де Тахуна, забираючи 61 італійців у полон та чимало харчів і военного матеріялу. — Авас повідомляє з Мадриду: На височорівні між місцевостями Брігуега і Сіфуентес 3 кольони червоних з повзами заатакували поважні національні сили, зібрані в трикутнику Еля—Мазегозо—Когоельор. За неділю червоні посунулися на 7 кільометрів.

НА ПІВНОЧІ.

Командування червоної північної армії повідомляє: Під Овієдом сильний вогонь скорострілів. Червона артилерія спричинила ворогові поважні втрати на відтинках Ескамалеро та Евскаді (під Санта Барбара і Сан Хрістобаль).

Як подає баскійська рада оборони, на відтинку Ейбар червоні моздірі бомбардували ворожі позиції, на відтинках Ельорія, Ельгета, Очандіяно, Арамайона і Меколета йде артилерійська перестрілка. Моздірі обстрілювали національні становища під Лятачікі та Ізузкета. На відтинку Ескоріяда національні війська потерпіли поважні втрати. На фронті Бургосу йде сильна пальба моздірів і скорострілів. Артилерія успішно бомбардувала національні становища під Узкіяно й Унза,

ЧЕРВОНА КОНТРАБАНДА.

Як повідомляє національна влада в Тетуану, національні морські сили затримали від 6. ц. м. 30 закордонних кораблів, яких підозрівали, що вони везуть зброю. З того 20 кораблів, які везли военний матеріял до Валенсії та Барсельони, сконфісковано.

Еспанська республика перестала істнувати

ДЛЯ АНАРХІСТІВ.

Головний штаб генерала Міяхи наказав, щоби поодинокі військові частини червоної армії побіч відзнак партійних організацій уживали також трикольорових державних прапорів. Анархісти не виконали того приказу, мовляв: для них республика перестала істнувати від хвилини вибуху революції. Коментуючи наказ ген. Міяхи, радіостація „іберійської анархістичної федерації" твердить, що поодинокі відділи можуть уживати таких прапорів, які їм до вподоби, бо „республиканські надаються до карнавалу і маскаради"... Одна комуністична радіостація взиває вояків поздоровляти старшин і підстаршин, коли їм хочеться, а не постійно, як того домагається правильник; зрештою поздоровлювати повинні лише підіймаючи затиснений пястук. З пошаною слід слухати лише „інтернаціоналу", а не „смішного" гимну еспанської республики.

ЗМІНА ОСОБИ без зміни системи?

Львів, 22. березня 1937.

Передподілова Польща має зі сучасною одну спільну питому рису, а саме — відсутність розуміння ваги проблеми т. зв. національних меншин та взагалі справи громадян непольської національности. Назви були інші, — колись питання іновірців, на практиці дисунітів, сьогодні питання національних колективів, практично головно українське національне питання. Справа дисунітів була справою українсько-білоруською, справа національних територіяльних меншин зводиться теж передовсім до українського і білоруського питання, а покищо у життю фактично тільки до українського питання. Для нього, як сказано, у Польщі розуміння нема майже зовсім, а як що й є, то лиш у невеличкого гуртка людей, що не мають впливу на звичайний хід справ.

Не мали цього розуміння ні творці березневої — у своїх основах демоліберальної польської конституції, ні нової, квітневої, що повноту влади в державі передала в руки президента держави й покликаного ним уряду, редукуючи парлямент до обмежених чисто законодатних завдань. В одну і другу конституцію попали постанови, що управильнюють справу національних і віроісповідних меншин, однак на ділі є вони здебільша мертві. Про все рішає адміністраційна практика — часто густо навіть без загальних напрямних — на підставі власної волі того, кому приходиться вирішувати дану конкретну справу. Саме тут мають своє джерело такі дивогляди, що кожне воєвідство, а то й кожний повіт витворює свою практику і свою власну викладню права, яка нераз чудує постороннього глядача, не кажучи вже про самих інтересованих.

Думали, що до розяснення на цьому відтинку прийде після травневого перевороту. Від того часу минає одинацять літ, а ніякої поправи не видко. Не принесла її і так звана нормалізація, що стверджують навіть самі її творці.

Як щойно сказано, був час, що деякі гуртки із польського і з українського боку привязували чималу вагу до травневого перевороту і на національному відтинку у Польщі. Говорено, що при президії ради міністрів буде створений окремий державний підсекретаріят (віцеміністерство) для справ національних меншин, що зосереджувалоб усі справи цього ресорту, намічувалоб та переводило в життя напрямні національної політики. Нічого з цього не вийшло.

Практичне вирішення національних справ, у першу чергу найважнішої — української, відложено на необмежений час, перепихаючись з дня на день давною австрійською методою „fortwursteln". Створено тільки Науковий Інсти

тут дослідів справ національних і віроісповідних меншин, що й видав цілу низку відповідних публікацій, нераз дещо тенденційних, які проте досі не мали рішуче найменшого впливу на практичну розвязку національного питання і ні трохи не посунули його вперед. Очевидно, переведені досліди мають своє значіння, але хіба для дальших дослідників теоретиків, бо як досі не скористав з них урядовий практик-політик, так теж не скористає з них і в майбутності. Зрештою, для вирішення національних справ не треба попередніх лябораторійних дослідів. Вирішують їх наглядні і невідкличні потреби життя. Очевидно, що не можна рішати про долю-недолю чужого народу, його політичних аспірацій, культури й господарки, якщо даний адміністраційний достойник чи державний діяч-політик, не знає історії того народу, історії його політичної думки, його культури, його духових цінностей, його суспільних течій у льогічному звязку з еволюцією всієї суспільної структури. На жаль, того знання не було і нема.

В післятравневій санаційній пресі зроблено чимало гуку-стуку з приводу благодатей, що стрінуть національні меншини, а передовсім українців. Були це останні відрухи т. зв. федераційної ідеї, що не давала спокійно заснути правовірним ендекам і наводила на них ріжні страхіття. Голосний був свого часу окремий комітет дослідників справ національних меншин, до якого покликано трьох спеців, нині вже покійних: посла Тадея Ґолувка, пос. д-ра Генрика Левенгерца і колишнього міністра Леона Васілевського, усіх, що вийшли з табору пепесівців, або близько стояли до нього. Комітет був нежиттєздатний і з нього буквально не вийшло нічого, хоч пр. пок. Леон Васілевський не перестав цікавитися нашою справою до кінця свого життя і завжди ставився до неї прихильно.

Післятравневий переворот дав тільки одну реформу: створення виділу національних справ у міністерстві внутрішніх справ, у проводі якого станув і цілий час ним проводив до сьогодні як його шеф п. Генрик Сухенек-Сухецький. Кілька днів тому після близько 11-літньої служби, відійшов, серед відомих несприятливих родинних обставин.

Рангою не була це висока фіґура, але така, що її істнування й діяльність відчував кожний громадянин непольської національности і кожна непольська установа в державі, ба що більше, кожний ресортовий міністр. Був це свого роду непомильний папа, що хоч не говорив з катедри й не мав за собою догми непомильности, то голос його був непомильний і в кожній конкретній справі остаточно рішальний. Здавалося, на свому становищі був непохитний, що його не зрушить з місця ніяка буря у внутрішній польській політиці. Не торкалися його зміни і реконструкції урядів. Начальник Генрик Сухенек-Сухецький був непорушний і при частій в Польщі зміні осіб в уряді переводив незмінно свою **систему.**

Якою була ця система п. Генрика Сухенка-Сухецького? Головно, чи мав він широке зрозуміння для сучасних національних течій у Польщі? Чи мав він власні напрямні лінії національної політики, якщо їх не мали самі шефи уряду? Відповідь: — і ні — і так.

Вихованець російської школи і російських обставин для нуртуючих національних тенденцій не мав зрозуміння, хоч сам належить до гурту „сибіраків" і його заслуг у польській визвольницькій боротьбі не хочемо квестіонувати. Але п. Сухенек, керманич національної політики, не був політиком і не мав та не знав, не відчував і не розумів — **політичних критеріїв суто політичних проблем.** Не був політиком, був лише урядовцем апарату безпеки, що всі явища зложеного національно-політичного життя оцінює виключно зі спеціяльного світогляду безпеки, що, як відомо, часто перехрещує світогляд дійсної політики. І цей світогляд поліційного урядовця диктував йому теж і напрямні в реальній політиці супроти національних меншин. Тут він був справді самостійний і мав свою власну лінію.

А цю лінію п. Сухенка-Сухецького ми добре знаємо, як знаємо з цієї нагоди і осінь 1930 р. Знають її чотири посольські ґенерації Української Парляментарної Репрезентації чотирьох каденцій польських законодатних установ. Знають його і члени українських депутацій, що мали діло у ріжних міністерствах, а остаточно свої „хожденія по мукам" мусіли узгіднювати таки не з ким іншим як з п. начальником Сухенком-Сухецьким. Як сказано, він рішав про все і повних десять літ був фактичним диктатором над тими, кому доля не пощастила причислити себе до пануючої нації.

Без сумніву, це неабияка невидальщина, якщо найважніші справи в державі — а тими є справи національних меншин — вирішує будь що будь підрядний — отже і невідповідальний урядовець. Ціла польська політика за останніх десять літ супроти українців йде майже виключно на його конто. І на північних землях і в Галичині. Без його апробати, а може і спонуки — не булоб тих експериментів на наших землях, яких ми свідками. Можливо, інакше виглядалиб і дотеперішні спроби нормалізації. В історії польсько-українських взаємин в урядовій площині за роки 1926 до 1937 імя шефа національних меншин займає дуже помітне місце, на жаль, не позитивне, якщо говорити про доцільний, правильний і здоровий їх розвій.

П. Генрик Сухенек Сухецький відійшов зі свого посту, що був подуманий спершу як переходовий, бо думалося зразу створити якийсь вищий уряд для національних справ. На ідеї і осталось, яку зрештою швидко забули, полишаючи самому п. Сухенкові практичну розвязку національної проблеми в Польщі. Очевидно, її не розвязав, бо цієї великої політичної справи не можна розвязати системою, опертою на критеріях безпеки. П. Генрик Сухенек-Сухецький був саме творцем цієї **системи в національній політиці.** Втрималась ця система так довго тому, що ніхто з відповідальних і впливових польських політиків не протиставив їй іншої системи. Втримався сам п. Сухенек так довго тому, що взагалі в Польщі страшенне мало людей, які близько національними справами цікавляться: всі були раді, що був чоловік, який взяв на себе і ніс цей тягар...

Настане зміна особи на найбільш відповідальному становищі. Говорять вже про його наслідників. Можливо, що прийде людина з більшим розумінням самої **суті проблеми національних меншин,** у першу чергу українського питання. Тоді, відомо, відносини дещо покращалиб. Але до розвязки таки ще далеко. Тут треба не тільки зміни особи, але і зміни самої **системи.** Першим кроком до цього булоб цілковите скасування дотеперішнього виділу національних меншин в міністерстві внутрішніх справ та створення для них окремого міністерства, згідно з давніми проектами. Колиб така концепція викликала надто великі труднощі, то треба би обмежитись бодай до пляну окремого державного підсекретаріяту при президії ради міністрів. Доцільніше булоб зробити такий державний підсекретаріят для **українських** справ та обсадити його свідомим **українцем,** бо щойно такий крок дав би почин до корисної для обох народів розвязки польсько-українських взаємин і спрямування справжньої нормалізації на твердий шлях.

Д-р Степан Баран.

Княжий „Дар Просвіті" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіті".

ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК.

Василь Доманицький як археольоґ.

(У 60-ЛІТТЯ ЙОГО УРОДИН.)

Покійного В. М. Доманицького, уроженця Київської Землі, пізнало українське громадянство за короткий час його трудячого життя як людину хрустального характеру, історика й кооператора, невтомного співробітника „Київської Старовини", редактора першого на Україні повного і критичного видання „Кобзаря" та вкінці пильного працівника над національним і політичним освідомлюванням селянства. Але мабуть мало кому відомо, що він працював теж у ділянці доісторичної археольоґії України та має на цьому полі свої безперечні заслуги.

Було це в часі, як київський археольоґ і директор музею В. Хвойка відкрив уперше (1897.) на полях с. Трипілля київського повіту культуру мальованої кераміки (к. 2500—2000 до Хр.), яка тепер під назвою трипільської увійшла у світову наукову літературу та є справжніми гордощами української археольоґії й українського доісторичного мистецтва.

Це цінне відкриття нової культури, з якого почалася справді нова доба в археольоґічних дослідах на Україні, незвичайно цікавило тодішніх київських археольоґів, як Антоновича, Біляшівського, Катрю Мельник та Хвойку. Їх захоплення перейшло також на студентів-істориків, між якими був В. Доманицький.

Він уже перше, літом 1898. р., розкопував неолітичні та скитські могили на полях села Луківки звенигородського повіту на Київщині, а літом 1899. р. прослідкував могили з небіжчиками, посипані червоною охрою на Уманщині (Павлівка, Криве Коліно) і розкопав одну скитську у свойім-же рідним селі Колодистім звенигородського повіту, цікаву тим, що дно гробової ями було вистелене березовою корою.

У вересні того самого року, під кінець літніх ферій, пощастило Доманицькому найти нововідкриту трипільську культуру також у звенигородськім та уманськім повіті і тим належить він до перших її дослідників.

Перші „площадки" (останки хат) з мальованою керамікою відкрив він у себе в Колодистім. На широкому плято над потоком Колодистим найшлося ціле доісторичне село, вісім рядів хат, а на їхніх руїнах велика маса черепя, багато глиняних фіґурок людських і звірячих та ріжне кремяне знаряддя.

Подібне „трипільське" село із чотирьома рядами площадок відкрив Доманицький на іншому плято по другій стороні потока Колодистого, з тим самим культурним інвентарем. На цьому селищі цікаве було те, що збереглися ще останки його укріплення глиняним валом. Водночас відкрив він площадки тої самої культури також у Корсунці, Глубічку та Пісчаній. За браком фондів міг Доманицький перевести лиш пробні розкопи, але вони й так причинилися багато до першого пізнання цієї нової культури на Київщині.

У черговому 1900. році, після покінчення університетських студій під проводом проф. Антоновича, Доманицький взявся літом за дальші досліди над трипільською культурою у свому селі і цим разом зорганізував уже цілу наукову експедицію, в якій взяли участь: директор київського міського музею М. Біляшівський, проф. А. Спіцин із Петербурга та він. Кермувалися при цьому інструкціями, що їх саме тоді подав був на сторінках „Київської Старовини" проф. В. Вовк, який, хоча властиво антропольоґ, сильно був зацікавився новою „домікенською" — як її спершу називали — культурою. Доманицький, тоді ще здоровий, сам копав разом з робітниками та виявив небуденний хист і запал до такої праці. Тому, що річ була не так у збиранні музейного матеріялу, як радше у докладнім прослідженні конструкції площадок, експедиція розкрила лиш одну з них та займаючись нею цілих пять днів, дійшла до дуже цікавих спостережень у ділянці хатнього будівництва трипільської культури.

Після відїзду Біляшівського та Спіцина, Доманицький сам узявся за дальші досліди у Колодистому, розкопуючи ситематично ще чотири площадки. Для питання про похоронний обряд у у трипільській культурі було важне те, що на одній із них відкрив він у ямі, серед великої маси попелу, більшу посудину, наповнену перепаленими людськими та звірячими кістками, а біля неї меншу цілу посудину та кілька фраґментів глиняних фіґурок. Подібні ями, але вже без слідів тілопалення, найшов Доманицький і на інших площадках і на його думку могли це бути останки печей.

Безпосередньо після того розкопав Доманицький ще девять могил у Колодистому з ріжних часів, від камяної аж до княжої доби. В одній з них було чотирьох небіжчиків на підстілці з березової кори — один мав ще кремяну стрілку, вбиту у ключицю — а в двох інших лежали кістяки з цілими посудинами та з черепям мальованої кераміки. З того виходилоб, що у „трипільців" панував у похоронному обряді біритуалізм.

На закінчення сезону у 1900. р. Доманицький розкопав ще одну могилу при дорозі з Колодистого у Глубічок, яку ушкодили були вже давніше „пошукувачі скарбів", та зачав прослідкувати городище на горбі серед самого села Колодистого, дуже цікаве тим, що найшлася на ньому кераміка типу „похоронних піль" римської доби, точена вже на гончарському колі та прикрашувана штампованим орнаментом а з нею срібні та бронзові спряжки, залізні ножики й багато інших дрібних памяток.

У часі розкопів вів Доманицький дуже точний щоденник, яким користувався потім М. Біляшівський на сторінках „Археольоґічної Літописи".

У 1901 р. Доманицький, уже як ґімназійний учитель, так був занедужав, що мусів покинути

Від 36-222.

„ЗА ДОБРЕ ВИВЧЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ТРЕБА ДАВАТИ ДАРУНОК“.

Якими шляхами йде наступ на українські землі.

Польські патріоти дуже часто люблять називати німців спеціялістами від асиміляції й денаціоналізаційних метод чужомовних елєментів. Але деякі польські діячі й патріоти забувають водночас, що самі-ж вони можуть сміло конкурувати з західніми сусідами під оглядом метод винародовлювання нпр. наших етнічних територій.

Ми вже кількакратно на сторінках „Діла“ звертали увагу українського громадянства на цю тиху, нібито скромну, але глибоко обдуману й послідовно ведену акцію, що проявляється нпр. у будові польських шкіл на Волині й Поліссі, організує товариства приятелів „кресів“ та ширить по наших темних селах польську мову, польську книжку й ворожі нам настрої.

Оце два дні тому в мин. неділю 21. ц. м., відбувся у Варшаві **зїзд делєгатів опікунчих кол „Польської Мацєжи Школьної“**, на якому виголошено цілу низку „розпучливих“ рефератів про „катастрофальний“ (!) стан польського шкільництва на „кресах“.

Провідник зїзду, б. воєвода Солтан, вже на вступі ствердив, що „П. М. С.“ саме тепер, коли на „кресах“ **поширюється український і білоруський націоналізм**, мусить стати активніше, обороняючи польськість та відпорність державного інтересу на сході краю. Буджет міністерства освіти за вузький; він не вистачає, бо Польщі рік-річно прибуває 700.000 дітей, коли на учительські етати майже нема фондів. Тому то польські патріоти, згуртовані в опікунчих колах „П. М. С.“, яких є в цілому краю 125, уважають своїм найбільшим обовязком нести моральну і матеріяльну поміч для кресових шкіл „Мацєжи“. Кола „П. М. С.“ ділають при організаціях та суспільних інституціях, або як товариства, що гуртують приватних людей. Завдяки прихильності польського громадянства за 6 останніх років збільшено число вселюдних шкіл на „кресах“ з 36 на 222, що слід уважати — на думку п. Солтана — за потішаючий, як і тривожний момент, коли аж стільки праці мусить покладати польський нарід в обороні свого державного стану посідання.

В рефератах поклали прелєгенти величезну вагу на момент денаціоналізації української та білоруської дітвори.

Одна з референток, визначна польська діячка, ствердила „факт незвичайно швидкого підпадання 6-міліонової українсько-білоруської маси під „деструктивні“ національні впливи“. Одначе населення „кресів“ можна — на її думку — засимілювати, опікуючись ним дбайливо, кореспондуючи з дітьми, посилаючи їм марки на відповідь, посилаючи „народову“ пресу й радіо, якого не можна віддавати на українському селі в непевні руки, бо вони негайно шукатимуть антеною червоної хвилі з Києва. Крім того „треба українським дітям посилати **„ловіцькі вицінанки“ й польські народні строї, а за вивчення польської мови — давати дарунки“.**

Одна з польських урядничок виступила з рефератом про те, як службовики Польського Компенсаційного Т-ва зорґанізували опіку над „кресовими“ дітьми в той спосіб, що навчили їх (кореспонденційно) плекати лікарське зілля, сушити гриби й годувати кролики, що закуповує потім Варшава, не забуваючи — очевидно — післати „ґжечним“ дітям польські книжки, журнали і т. ін.

Вже небавком наші діти на Волині, як ми почули, виробляпимуть польські ляльки для Америки.

Ще інша з прелеґенток оповідала з захопленням, як будучи в селі Гощі на Поліссі, чула, як два маленькі українці деклямували:

„Kto ty jesteś?
— Polak mały.
„Jaki znak twój?
— Orzeł biały...“

І т. д. і т. д.

Прелеґентка висловила погляд, що з тих двох „поліських шкрабів“ напевно будуть правдиві поляки.

Провідник зїзду, б. воєвода Солтан, назвав це оповідання — „телевізією“, радіючи його „красою“.

Ми не знаємо, чи варто польській стороні радіти, коли діти села Гощі, що має 28 хат без ліжок і печей та варить бараболю пів року у тій самій солоній юшці (нема соли!), — коли ті діти **зголодовані й босі**, вітаючи „паню з Варшави“, що привозить їм пачки з одежою та поживою, деклямують патріотичні польські вірші...

•

Інформаційний бюлетень „П. М. С.“ з 20. ц. м. приносить м. ін. такі вістки:

— Дня 1. ц. м. „Польска Мацеж Школьна“, йдучи назустріч пекучим потребам населення й бажанню влади, урухомила на Волині 12 вселюдних шкіл. Учителі почали працю в пустих хатах без приладдя. Чотири школи дістали вже опікунів.

— Сенат Головної Торговельної Школи у Варшаві, в порозумінні з Головною Управою „П. М. С.“, уфундував вселюдну школу на Поліссі. „Мацеж“ урухомила з днем 1. лютого ц. р. школу в Козячому-Броді, пружанського повіту, для дітей польських осадників.

— Коло „П. М. С.“ у Пабяніцах (Шлеськ) пожертвувало на роздачу дітям на „східних кресах“ історичні карти, мікроскопи і т. п. Частину тих матеріялів дістала школа в Дідівці, пов. Пружан.

Ром. Гучв

за завжди службу і того року не копав уже нічого, тільки відбув літом того року археольоґічну екскурсію по своєму звенигородському повіті. З неї мав він здавати звіт два роки пізніше на засіданню „Історичного Товариства Нестора Літописця“ у Києві дня 23. II. 1903 р., одначе мусів уже виїхати на лікування і за нього читав письменний звіт історик І. Каманін, директор київського центрального архіву.

Екскурсія була присвячена майже виключно тільки церквам, при чому почин до неї дав квестіонар, виданий саме тоді „Комісією для спису памяток української старовини“ при „Історичному Товаристві Нестора Літописця“. Доманицький оглянув тоді та описав 36 церков. Одначе він уважав за потрібне дати на вступі до свого реферату також короткий огляд археольоґічних та історичних даних про звенигородський повіт і з нього бачимо, що він визнавався зовсім добре в окремих доісторичних добах та правильно причисловав до них ріжні памятки старовини.

А в церквах, описуючи точно їх архітектуру, іконостаси, окремі ікони, всяку утвар, книги, архівалії та метрики, не забув навіть повиписувати ріжні записи на книгах та метриках і зібрав у цей спосіб доволі цікавих відомостей літописного та культурно-історичного характеру. Відповіди у квестіонарі дотично села Глубічка були настільки цікаві, що М. Біляшівський подав їх зараз як зразок у зшитку „Археольоґічної Літописи“ за червень 1901 р.

На цьому скінчилася археольоґічна праця В. Доманицького. Опісля він уже ні практично ні теоретично археольоґією не займався. Хоча майже кожну зиму перебував на півдні, не міг уже позбутися тяжких сухіт і виснажений затяжною боротьбою з ними, розпрощався з цим світом 28. серпня 1910 р. Українське громадянство втратило у ньому дуже пильного робітника, а може й майбутнього визначного фахівця у ділянці археольоґії.

Закарпаття.

СВЯТА МАСАРИКА Й ШЕВЧЕНКА НА ЗАКАРПАТТІ.

Святкування уродин обох цих великих мужів припадає майже рівночасно, тому то декуди уладжують ті оба свята разом. Так і сталося між іншим цього року у Сваляві, де читальня „Просвіти“ уладила це свято вперше 7. ц. м. у битком наповненій салі власного Народнього Дому. В програму увійшли святочні реферати, деклямації, гимни і хорові співи під удачним проводом п-і Гуменюкової та народні танці, виведені учнями інж. Кістя.

Того самого дня відбулося свято Масарика в Бедевлі (округа Тячів), де віддано йому честь і при цій нагоді посвячено новий шкільний будинок. Посвячення довершили священики греко-католицький і православний у супроводі зорґанізованих учителями хорів. На це свято явилися: окружний начальник Каленюк та новий нач. Шкільного Відділу радник Хмелярж у супроводі проф. Кайґля, яких привитав окр. інспектор, знаний український письменник Маркуш. По святочнім рефераті і хорових точках промовляли оба представники влади і священики, після чого нарід із захопленням розходився до дому.

Згадаю і скромніше свято в школі в Імстичеві, де його уладжено лише для шкільної дітвори, яка зійшлася під проводом своїх учителів зі всіх шкіл, в дебрах розкинених присілків, над якими високо на горі видніє монастир оо. Василіян з гарно в народнім стилю розмальованою церквою кисти д-ра В. Королева. Діти уважно вислухали промови свого директора і реферату учителя та бальорих деклямацій своїх старших товаришів.

За час мого проїзду від Іршави через Білки, Імстичево, Раковець, Севлюш до Хусту бачив я чсл. державні і краєві жовто-блакитні прапори на школах і приватних хатах, бачив зібраних учительок і вчителів у Шорді, які спільно з селянами прибирали шкільну салю в державні і жовто-блакитні барви, бачив вечірнє освітлення вікон у Севлюші і Хусті. На особливу увагу заслугували деякі крамничні вистави (навіть жидівських фірм) у Хусті, де образи Масарика були прикрашені державними і жовто-блакитними прапорцями. Всюди панував піднесений настрій та щире бажання довгого віку для президента-визвольника.

На святі читальні „Просвіти“ в Хусті в салі горожанської школи промовляв голова читальні учитель Д. Митрович: Бог дав чеському народові Масарика і Бенеша, які освободили свій нарід і нас, підкарпатських українців... і т. д. На салі вибухає буря оплесків і лунають гимни, якими кінчиться торжество. Такий або подібний хід свят був майже у всіх селах цілої Підкарпатської Руси.

З таким самим захопленням і піднесенням духа святковано 123-ті роковини уродин Тараса Шевченка. До звеличання цього свята причинилася оперова співачка Марія Сокіл і проф. А. Рудницький, що виступили на концертах „Бандуриста“ в Ужгороді 9. ц. м. та „Просвіти“ в Мукачеві 10. ц. м. і в Хусті 12. ц. м., де оваціям для співачки не було кінця. Святочну промову в Ужгороді мав інж. Мурашко, співав хор „Бандуриста“ під умілою управою знаної дириґентки проф. Шуровської-Россіневичевої. Співачки в народніх строях зробили миле враження. Саля кіна в „Народнім Домі“ ледви помістила маси народу і молоді, між якими був губернатор Грабар з жінкою, єпископ Стойка та інші представники урядів чехи й українці та навіть „русскі“.

І Мукачів уже від кількох літ має стільки свідомого громадянства, що разом з численною молоддю майже по береги виповнило салю міського театру. Незвичайно змістовна святочна промова проф. В. Горбачевського залишила по собі сильне враження. Учитель Свереняк, як диріґент хору „Просвіти“ показався мистцем, бо

в короткім часі зумів хор так вишколити, що міг би задоволити найвибагливіших слухачів.

Читальня „Просвіти“ в Хусті і святочною промовою, „ і виступом хору, деклямаціями і зацікавленням громадянства доказала, що вміє зберегти свою довголітню традицію.

І недалека Королева над Тисою від літ гідно додержує кроку іншим у культурній і громадянській праці, в якій найважнішу ролю грає свідоме вчительство. Доказом того було свято Шевченка 9. ц. м. з трьома хорами, які заспівали 35 пісень українських місцевих і закордонних композиторів.

Про подібні свята приходять вісти з ріжних сторін Підкарпатської Руси. **Яр. Олексенко.**

НОВИЙ ЧАСОПИС.

Новий часопис, що у нас небавком появиться, має бути суто фахово-господарським часописом хліборобським і називатиметься „Село“. Потреба такого часопису дуже велика, бо й справді не можна вважати нормальним, що тепер на П. Р. виходить 87 ріжних часописів політичного характеру, а нема ніодного порядного фахово-господарського. Правда, виходили дотепер такі часописи („Нива“ та „Господар“), але з недостачі фінансів мусіли припинитися. Значить, передплатників не мали, а субвенціонувати (звичайна форма фінансування преси на П. Р.) комусь стало невигідно.

Новий часопис „Село“ буде офіційним вістником Земледільської Комори. Співвласниками його стануть майже всі господарські організації П. Руси, що обєднані в Земледільській Коморі.

Можна бути цілком задоволеним з такої акції центральної хліборобської організації на П. Р., але разом з тим треба висловити найщиріше побажання, щоб у редагуванні нового с.-госп. часопису не повторено тих помилок, яких допускалися редакції попередніх госп. часописів „Нива“ та „Господар“. Помилка ця була в мові, якою друкувалися згадані часописи. Була вона такою тарабарщиною, що звичайний читач мало що міг зрозуміти з писань (може і вартісних) тих часописів. Не дивно, що і платити за це читач-селянин не мав найменшої охоти. Але трудно сподіватися якоїсь реальнішої зміни під цим оглядом. Бо головним редактором призначений землед. радник Яр. Фібір, а фаховим редактором інж. д-р Іностранцев, обидва т. зв. великоруського напряму. А з ним дійти до серця підкарпатського хлібороба-українця дуже трудно. А без цього — трудно рахувати і на передплату. **Хлібороб.**

—+—o——

Перед цікавою музичною імпрезою у Львові.

„НОКТЮРН М. ЛИСЕНКА І „ВЕЧЕРНИЦІ П. НІЩИНСЬКОГО НА СЦЕНІ ВЕЛ. ТЕАТРУ.

До багатої серії наших цьогорічних, на більшу міру закроєних музичних імпрез прибуває ще одна, хто знає, чи не найцікавіша та під мистецьким оглядом не найцінніша.

Як відомо вже з пресових звісток, дня 4. квітня виставлена буде заходом все рухливого Музичного Товариства ім. М. Лисенка у Львові в салі Великого Театру одноактова опера Лисенка „Ноктюрн“ в інструментації С. Людкевича. Вистава цієї прегарної опери присвячена памяті 25-ліття смерти Лисенка, що припадає саме на цей рік.

Поруч „Ноктюрна“ будуть ще виконані безсмертні „Вечерниці“ П. Ніщинського (минуло 40 років від його смерти), що в перед-Лисенковій добі відіграли таку важну ролю в нашому музичному житті та по нинішню днину не втратили нічого зі своєї краси, свіжости й популярности. І цей твір іде також у редакції та інструментаційному опрацюванні Ст. Людкевича.

Низка наших музично-сценічних імпрез, виконаних в останньому часі (не зважаючи на „професійні“ застереження), принесла багато милих хвилин і насолоди широким кругам українського громадянства та засвідчає наглядно, де булиб ми сьогодні, якщо малиб ми у Львові свою відповідну театральну салю та якби наші музики і співаки могли присвятитися рідній сцені й рідному театральному мистецтву, а не коротали свій вік у наймах серед чужих.

„Ноктюрн“ Лисенка, хоч розміром невеликий, є найсимпатичнішим і найсубтельнішим твором зі всіх, які Лисенко дав укранській сцені.

Основним недомаганням попередніх опер Лисенка була слабина і несценічність текстів, які йому приготовляв Михайло Старицький. Ні „Різдвяна ніч“ (виведена в нас уперше в 1890 р.), ні „Утоплена“ (1894), ні „Тарас Бульба“, ні „Енеїда“ (лібретто Миколи Садовського), ні менше відомі, як „Зима і весна“ та „Сафо“, не виявляють більших сценічних вальорів. Зате має їх „Ноктюрн“ з чудовим текстом Л. Вілінської. Віє від нього правдива, щира поезія, надихана красою й чарами селединової ночі. І музика Лисенка удержана й видержана в цьомуж настрою. Тому „Ноктюрн“ так переконливо й сильно промовляє до душі.

Музику до „Ноктюрну“ писав Лисенко в р. 1911, бо вже в київській „Раді“ з 1911 р. ч. 212 появилася вістка про дозвіл до вистави опери в одній дії з текстом Л. Вілінської п. з. „Літньої ночі“, до котрої музику готовить Микола В. Лисенко.

Атракційна сила „Вечорниць“ Ніщинського, поза їх вічною красою, лежатиме ще й у новій інструментації, яку виконав Ст. Людкевич з його майстерським талантом, знанням і досвідом.

Гратиме орхестра Музичного Товариства ім. М. Лисенка, збільшена членами орхестри Фільгармонії. Диригує один з найкращих молодих музиків, п. Микола Колесса, що кожною своєю появою при пульті дириґента все складає докази, що опановує знаменито багатоголосну орхестральну машину і приневолює її до безоглядного послуху.

Та найцікавішою стороною вистави буде те, що поруч відомих зі сцени й естради виконавців виступлять елеви вищого курсу співу в Музичному Інституті ім. Лисенка, і наше громадянство матиме змогу й нагоду зробити перегляд та оцінити молоді таланти і працю Інституту.

В хорі виступить 25 людей, самі кращі сили Т-ва Лисенка й відомі з естрадових виступів аматори. **Ст. Ча-цький.**

Страйк 100.000 самоходових робітників у Злучених Державах.

Як стверджує „Ню Йорк Таймс“, ситуація в самоходовому промислі дуже поважна. Нині покине працю 100.000 робітників, з того 65.000 з фабрики Хризлера.

У Детройт поліція усунула 120-ох страйкарів з фабрики консерв і 75 з фабрики папіросок, при тому 6-ох робітників ранили. Голова синдикату робітників самоходового промислу Гомер Мартін загрозив ґен. страйком у детройтському самоходовому промислі, як такі випадки повторяться. Завтра вечором 175.000 самоходових робітників запротестує проти того.

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСІСТИ ІНСПІРУЮТЬ СТРАЙКИ?

Форд заявив представникам преси, що страйк в американському смоходовому промислі інспірують міжнародні фінансісти, що хотять унеможливити конкуренцію. „Все таки ми є панами ситуації — заявив Форд. — Доки житиму, не вдасться їм замкнути моїх фабрик.“

Також Хризлер заявив минулої ночі: „Не зробимо відвороту“.

—+—o——

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 12.

МАРІЯ ОСТРОМИРА.

МОМЕНТ.

I.

Марусі було девятнацять літ. Вона була саме по матурі.

Чи знаєте, що то саке девятнацять літ? Це час, коли — здається — все можна осягнути. Лише волі — трішечки волі треба. Крайчик неба вам прихилити? Прошу дуже — маєте небо! — А може вам зірку з неба дістати? І це можна, чому-ж би ні? І все, все на світі хочеться знати — де що, хто коли написав, коли сотворив.

І Маруся стягала, звідки лиш можна було, книжки — із бібліотек зносила запорошені річники старих журналів.

Але все це мало. Більше треба знання, більше! А звідки взяти його?

Та як українська армія за Збруч перейшла, а потім здесяткована тифом опинилася у ворожому таборі полонених — щось заломилося в душі Марусі.

Важко було дістати зірку з неба — цю вимрійну волю.

Саме недавно вернулась її товаришка Дора із чоловіком з України. І вони всі, товаришки Дори (а є їх більш десятка тут), приходять до неї і слухають-слухають.

А Дора має що оповідати! — Перебула з чоловіком, старшиною української галицької армії, усі етапи визвольної війни, всі її страхіття аж до тифу включно. Ось вони, заслухані, сидять у саді на траві (саме жіноче товариство — ніодного мужчини!) і крім оповідання Дори — ще якийсь відгомін доходить до їх свідомости. Очі Дори звертаються у сторону гостинця, звідкіля відгомін йде.

Із гостинця на дорогу до села вїжджає кількох кінотчиків.

Дора приложила руку до чола: Та цеж з кавалерії Буденного — от і большевиків маємо!

А вони їхали дорогою, побачили жіноче товариство в саду і завернули. Коні до огорожі припняли, а самі входили в сад — високі, кремезні. Видно на першу стежу вибирають завжди таких, щоб добре враження робили.

— Ого! та тут мітінґ цілий! — говорили здоровлячи. — — Га, щож! вітайтеж небажаних гостей на мітінгу своїм.

— Просимо дуже, виж і так певно не були ще ніколи на чисто-бабському мітінгу — говорила за всіх Дора. Вонаж і ґаздинею тут була і звичайно бувала людина! У своїй мандрівці по Україні і з „товаришами“ стрічалася — і тепер відважніша була. Всім іншим — душа в пяти втікла.

Та що це таке! Якісь ніби большевики і чисто українська мова.

— Та не думайте, що ми аґітувати прийшли. Тут зараз поприходять специ від аґітації. Ми лиш відпочинемо хвилину-дві і далі в дорогу вибираємося.

Більш за всіх говорила Дора й балаклива, енергійна Гандзя. Питалися, куди їдуть, чи зараз вертаються, та чи багато війська за ними йде.

Маруся мовчала. Вдрухово скубала жмутки зеленої трави і скручувала з неї кульки. Нараз відчула палкий погляд на собі. Підняла голову. На неї дивилися темні, палкі очі одного з товаришів.

Сидів з боку, спер голову об стовбур яблінки і дивився на неї. Інтеліґентне обличчя!

Як відходили — станув близько неї й пильно сказав:

— А тут зараз аґітатори прийдуть — слиняві, паршивенькі жидки. Обережні будьте!

Поздоровив і пішов... високий, стрункий. Щось мальовничого було в його рухах, якась буйність широких українських степів. Ігорем звали його.

За кіннотчиками прийшли піші, а там і гарматчики заняли село і почали бити з гармат.

Байдуже якось було. Одні і другі бють — одні і другі постріли чужі.

Та як стояли оттут давніше українські гармати — то якийже звучний, веселий був гук гармат! Тоді цікаво було дивитися — в якому напрямі стрільна летять та як далеко сягають. А тепер? Чи не все одно звідки бють і куди бють?

(Далі буде).

В 300-ліття смерти митроп. Рутського.

АКАДЕМІЯ У ВЕЛИКОМУ ТЕАТРІ

Вчора вполудне відбулася в салі Великого Театру академія, влаштована в 300-ліття смерти великого подвижника Унії, митрополита Йосифа Велямина Рутського. На академії явилися єпископи Преосв. Іван та Преосв. Никита, представники українських центральних культурно-освітніх та економічних установ, доволі численне духовенство, питомці Духовної Академії та шкільна молодь. На жаль, саля була заповнена ледви на половину, очевидно тому, що академії не попередила солідна реклама.

Академія почалася тим, що Преосв. Никита відчитав короткий привітний лист Митрополита Андрея, в якому ядерними словами схарактеризовано працю й подвиг Рутського. Лист приняла публика гучними оплесками.

Ширшу промову про життя, діяльність і немируще діло Рутського виголосив о. ректор д-р Йосиф Сліпий. Ту промову помістимо завтра в „Ділі“.

На концертову частину академії склалися хори: питомців Духовної Академії і „Львівського Бояна“, сольовий виступ Михайла Голинського і виступ скрипака-питомця А. Цегельського.

Хор питомців, дещо скріплений, відспівав два псальми Бортнянського: „Вскую прискорбна єси“ і „Небеса повідають славу Божу“. Співав рівно і гладко, але солісти в „Небеса повідають“ були недібрані і це подекуди псувало ефект. Диригував справно питомець Якубяк.

Велике признання належиться хорові „Львівського Бояна“ за прецизне виконання пс. Бортнянського „Блажен муж“. Хор виступив знаменито зіспіваний і виконав свою точку до подробиць чисто і певно. Солісти теж всі без закиду. Диригент п. Охримович мусів завдати собі немало праці, щоб так гарно вишколити свій хор.

Виступ Голинського, що відспівав добре знане з тої самої салі „Боже одомщенія зглянься“ В. Барвінського, був, як завжди, атракцією свята. Не диво, що публика витала його оваційно. На „біс“ відспівав Голинський „Жита“ (Олеся-Н. Нижанківського). Акомпаніював д-р Н. Нижанківський.

Гарно запрезентувався теж молодий скрипак, питомець А. Цегельський, що відіграв „La Folia A. Corelli-Leonard“-а в фортепіяновому супроводі д-ра Б. Кудрика. Скрипак, як видно, дуже талановитий, тому шкода булоб, якби він не продовжав дальше своєї праці.

В загальному свято пройшло зовсім удачно, хоч очевидно закінчилось дефіцитом. Слід згадати ще про гарно прибрану сцену, де красувався великий портрет митрополита Рутського серед жовто-блакитних драперій і зелені.

І. Н.

Нові проєкти на „знищене Русі“.

На днях відбулися збори санаційної організації „Зажевя“ в Познані, на яких м. ін. принято такі україножерні резолюції у справі Сх. Галичини: „Щоб відробити шкоди і не допустити до цього в майбутньому, домагаємося зміни контрактів купна і продажі нерухомостей у стратегічно важних околицях. З огляду на постійні випадки „крадіжі душ“ домагаємося, щоб ведення метрикальних книг у національно-мішаних околицях доручити урядам цивільного стану. Для забезпечення долі та національного іствування 400.000 поляків (??) грек.-кат. віроісповідання закликаємо покликані до цього органи влади створити для цього населення окреме греко-кат. єпископство, а греко-кат. парохії для польського населення обсаджувати польськими духовниками. Вкінці домагаємося розпарцелювання землі, здобутої від польських власників, виключно між польське населення й переведення парцеляції під кутом інтересів цього населення, що на південному сході Польщі покривається з державним інтересом“.

Видко, що ні сумний досвід з історії Польщі у XVII і XVIII в., ні сумні події на українських землях у відновленій Польщі нічого не навчили авторів цих чергових україножерних резолюцій. Видко, що „горбатого й могила не направить“. Одначе українське громадянство не сміє легковажити постійної кампанії польських шовіністів, яка безперечно робить своє. Крайня пора повести у нас консолідаційну акцію та приступити нарешті до оборони наших прав.

Клопоти нашого театру.

З приводу Загальних Зборів „Кооперативи Український Театр“ у Львові.

Як може не всім відомо „Кооператива Український Театр“ у Львові повстала кільканацять літ тому з думкою, щоб цікавитися актуальними справами нашого театру, бо тодішній „Комітет будови театру“ у Львові мав за завдання збирати гроші на театр і в відповідній хвилині його вибудувати. Тому, що підчас війни здевальвувалися зібрані фонди — залишилася тільки куплена театральна площа при вул. Сапіги, а на ній згаданий Комітет не міг почати будови. За той час намножились театральні трупи і вони потребували матеріяльної та моральної опіки.

Кілька років з почину деяких цих труп виринула думка, щоб „Кооператива Український Театр“ у Львові стала посередником для обєднання найкращих мистецьких сил з поодиноких труп і сама почала вести театр — репрезентативний, що міг би давати теж часті вистави у Львові. Загальні Збори кооперативи зперед двох літ ішли за тією думкою, доручили навіть Надзірній Раді кооперативи та її Управі переведення таку злуку театрів. Та коли почалися переговори представників головних наших труп, виявилось, що в цих трупах не завсіди найкращі артисти мають найбільший голос, а що бодай половина із кожної трупи мусілаб відпасти, якби треба скласти нову зразкову трупу, то практично ні такого вибору ні такої злуки перевести не було можна.

Згодом виявилось, що число наших театральних труп не меншає, а зростає. Тепер маємо вже маленькі театральні гуртки складені не більш як з 10 осіб, що мандрують по селах і так заробляють на злиденний прожиток. Більшість з тих труп має власну концесію і вони не можуть обєднуватись, бо живуть тільки тому, що мають мінімальний ансамбль і користуються дуже невибагливими технічними засобами.

Від часу, як маґістрат м. Львова перестав виплачувати Кооперативі Український Театр ту смішну малу підмогу, яку вона мала досі, кооператива не може матеріяльно допомагати нашим театральним дружинам.

Найболючіше дотикає наші театральні дружини недостача театральної салі у Львові. Щораз частіше повторяються голоси про необхідність нарешті вибудувати таку салю, але капітал Кооперативи Український Театр не вистачив би навіть на купно відповідної площі в центрі міста. Як довго давній Комітет будови театру тепер перетворений на „Кооперативу „Український Дім“ не продасть площі при вул. Сапіги і не купить за ці гроші нову площу, Кооп. Укр. Театр сама не в силі справитись із таким тяжким завданням. Театральна площа при вул. Сапіги нині вже обрізана новим маґістратським законом так сильно, що вона не вистачає на будову театральної салі.

Якийсь час були надії на те, що наш театр зможе дістати салю „Народнього Дому“. Але як відомо „Народній Дім“ досі не в наших руках і за салю в ньому треба платити солені гроші.

Ось труднощі і клопоти, які були темою нарад останніх загальних зборів, що відбулися 20. III. ц. р. під проводом голови Надзірної Ради радн. Й. Дрималика, а на яких всі приявні даремно призадумувалися над розвязанням цієї трудної покищо проблеми. У дискусії забирали голос Л. Лепкий, М. Бенцаль, о. Й. Застирець і С. Волинець.

СУДІВ ПРИСЯГЛИХ НЕ СКАСУЮТЬ.

На нинішньому засіданні сенат відкинув проєкт скасування судів присяглих і відіслав справу до правничої комісії. Всі сенатори з Галичини, без огляду на національність і віроісповідання, голосували проти проєкту.

Завтра збереться сойм на останнє засідання; буджетову сесію замкнуть.

ВИБИЛИ ШИБИ В МІНІСТЕРСТВІ

Нічю на понеділок вибили у Варшаві в будинку міністерства віроісповідань і освіти шиби. Слідство досі не викрило виновників. Устійнили лише, що шиби вибито камінням з катапульки.

—o—

ЗАКОН ПРО КОНВЕРЗІЮ ПОЗИЧОК У ЧУЖИХ ВАЛЮТАХ.

В суботу 20. ц. м. сойм приняв декілька законопроєктів, між ними законопроєкт про конверзію позичок у чужих валютах. Цей законопроєкт розглядатиме у вівторок 23. ц. м. сенат на пленарному засіданню.

—o—

По широкому світі.

Австрійський президент звільнив міністра безпеки Нойштетер-Штюрмера. Його ресорт обняв премієр Шушніґ. Сподіються, що це спинить розвиток націонал-соціялістичного руху.

В Каталонії арештували чимало осіб, підозрілих у шпіонажі в порозумінні з „еспанською фалянгою“.

У німецьких католицьких церквах відчитали папську енцикліку в обороні прав церкви. З реакції проурядової преси можна вносити, що уряд піддасть заключений перед 4-ма роками конкордат однобічній ревізії.

Італійський премієр Мусоліні вернувся до Італії на кружляку „Поля“. Його поворот — як кажуть — приспішили пустинні вітри, що унеможливили подорож літаком до оази Ґадамес.

У болгарських провінціях Бургас і Враца відбулися комунальні вибори. 20 проц. карток було білих і уневажнених.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Фрак за дріт до дзвінка.

Можна собі уявити, як люди використовують таку нагоду. Багато пань купує вечорову сукню, щоб почванитись нею на однім виступі чи візиті і на другий день виміняти її на кухонне начиння чи харчеві продукти.

Один із власників такого магазину оповідав раз цікавому журналістові, що йому трапився був такий випадок, що якийсь молодий чоловік купив собі на Новий Рік фраковий одяг. На другий день рано виміняв він фрак... на дріт до дзвінка.

Декого може й дивує, яким чудом можуть ті париські магазини істнувати. У ранішніх годинах париські магазини порожнісінькі. У полудневих — повні, однаке багато із клієнтів чи пак клієнток тільки завертає голову продавцям і майже нічого не дає торгувати. В таких магазинах знають добре пань, які 3 години примірюють найріжнородніші сукні і вкінці виходять нічого не купивши. Бодай мають згодом про що говорити у своїх кравчих.

Знання жіночої психіки.

Якщо великі, париські магазини не банкрутують, то тільки тому, що знаменито знають їх власники жіночу психіку. Вони знають, що ніхто і ніщо не заохотить жінки до купна, як нагода попоратись у ріжних дрібничках і матеріях.

Таких магазинів у Парижі дуже багато. Всі вони великі і прегарно уладжені. Деякі з них складаються з кількох кількаповерхових будинків, у яких можна не тільки зїсти обід і випити чорну каву, але купити білля, спинку до сорочки і залізничий або летунський білет. Багато з тих магазинів має почтові відділи, туристичні бюра, фотографічні заведення, ресторани, каварні, відпочинкові салі і т. д. Магазин „Лювр" складається з кількох величезних будівель так, як і „Дешево", „Ринкова крамниця", „Трьох дільниць", „Обєднані крамниці" і т. д. Щось як наш львівський „Труст" тільки у десятеро більші й багатші.

Організація магазинів.

Кожний із тих магазинів має знамениту, енергійну організацію і величезну армію купчих, інспекторів, робітників, не кажучи вже про власні варстати, у яких працюють цілі відділи робітників і робітниць.

У великих париських магазинах всі товари так виложені, що кожний може їх доторкатись, вибирати, примірювати... Одначе те довіря тільки позірне, бо тайні інспектори й інспекторки магазинів замішані в товпі, пильно слідкують за руками покупців, між якими багато таких, що тільки чекають нагоди, щоби щонебудь потягнути.

Кожний із тих магазинів у тижні виставляє свої стійла на вулиці, щоб безпосередно наблизитися до прохожих. Великі таблиці захвалюють товар, хоч дуже сумнівне, чи ціни справді дешевші як деінде. Одначе сугестія така велика, що коли котрийсь із магазинів проголосить велику випродажу, то пані просто з рук виривають собі товарі виложені на лядах на вулиці.

Величезні магазини купують величезні маси товарів і дешево їх продають, бо дешево платять.

Темпо розвитку.

При тій нагоді можна теж подати деякі цікаві подробиці про розвитток париських магазинів. Найцікавіша карієра недавно помершого власника „Самарітену". В 1867. р. отворив він крамницю вкладаючи в товари суму 5.000 франків, які заощадив собі ще як субект. Дуже скоро стратив свої гроші. Тоді почав він наново... на вулиці під парасолею. В 1871 р. мав він уже 300.000 фр. обороту. У 1874 р. — 800.000 франків. Нині цей оборот осягнув суму 1,300.000 фр. річно. Його магазини мають 12.000 м.² поверхні одного поверха, а займають 6 поверхів і 3 підземелля. Персонал складається з 8.000 осіб. 250 авт розвозить клієнтам щодня 15—20 тисяч пачок. Другу таку пайку розсилають почтою. Персонал заробляє річно приблизно 100,000.000 франків пенсії, а 23,000.000 фр. гратифікації та участи в доходах. Бо Коняк — так називався власник — переміняв перед своєю смертю свій магазин. Кожний робітник став автоматично акціонарем. Таким чином повстала спільна фірма взаємної помочі, яка має власні санаторії, школи, захоронки, мешкальні доми і т. д.

Його величність розводиться.

З Бечуалянду (Африка) повідомляють, що тамошній королик почав перед англійським судом заходи розвязати його подружжя з королевою Багавамеце, яку ще недавно вважав він найгарнішою з поміж найгарніших.

Чекеді Кама — так називається кацик — заявив на суді, що Багакамеце була в чарівника, дістала в нього любисток, яким заворожила одного підданого його королівської Величности. В ночі, коли кацик виїхав у джунглі стягати данину у сусідніх племен, винуватець, який поганьбив цісарський дім, прокрався до „палати" і перебував там аж до рана. Муринський монарх не признає дитини, яка опісля вродилась за свою. На доказ взяв дитину на руки і показав суддям туземцям. Всі вони закричали одноголосно „Маямбо" значить: „Я плачу разом із своїм батьком". Жінки всі в один голос заридали. Суд признав скаргу муринського королика слушною і дав йому розвід.

Є це перший розвід серед муринських дикунів. Досі просто убивав муж невірну жінку, або вивозив її у джунглю і там лишав на поталу диких звірів.

Рай жінок у Парижі.

Писали ми вже про рай мужчин, де „панове світу" не потребують зовсім працювати, але не мають теж ніяких прав. Сьогодні подаємо кілька вісток про рай жінок. Очевидно рай жінок зовсім інший як мужчин. Щож може бути гарнішого і приємнішого для жінок як одягатися в нові, модні одяги і любуватися ожиними дорогими дрібничками і цяцьками.

Таким раєм жінок є Париж, чи пак його величаві, багаті магазини моди розсіяні по цілому Парижі.

Коли якийсь чужинець не обзнайомлений з париськими умовинами війде до такого магазину має враження, що ввійшов не до раю, радше до пекла. Цілий величезний магазин кипить гамором і суєтнею ріжнокольорової товпи жінок. Купці оповідають, що деякі продані предмети вертаються по пятнацять разів знову до крамниці, бо є у Парижі дивний, та одночасно практичний звичай вимінювати куплені предмети на інші під умовиною затримання бльочків.

Із срібного екрану.

ДВІ ЛЮБОВНІ ДРАМИ ВЕЛИКИХ КІНОВИХ АКТОРІВ.

Павло Мюні — Люіза Райнер.

Кілька тижнів тому ввесь Голівуд струснувся від несамовитої звістки: Люіза Райнер віддалася за відомого драматичного письменника Кліфорда Одетса, дарма, що, як усім відомо, незабаром мала вона звінчатися з Павлом Мюні. До речі, ці два ймення здавна вже лучили голівудські сплiткарі, ба навіть було загально знаною таємницею, що Люіза Райнер виходить за Павла Мюні, з яким грала в кількох останніх своїх фільмах.

Зблизила їх до себе слава. Люіза дослужилася найвищого відзначення, яке може стрінути кінову зірку: дістала медалю від „Академії кінового мистецтва й знання", що поставило її на афішах поруч Грети Гарбо і Джоан Крофорд. Таке саме відзначення дістав за найкращу мужеську ролю Павло Мюні за фільму „Пастер".

Він дивився на Люїзу не як на свою партнерку, але на жінку, що заняла в його серці більше місця, як його власна дружина. Не залишалось нічого іншого, як розвестися, що як відомо, в американських відносинах не представляє ніяких труднощів.

Та це так тільки видавалося Павлові Мюні. Колиж бо він таки рішився одружитись із Люїзою, його перша жінка стала ставити щораз то більші перепони, а далі таки заявила, що ніяк не погодиться на розвід.

Павло Мюні не хотячи робити з цього голосної справи, бажав гаяти з цією справою. Але Люіза не мала терпцю ждати. Вона приняла освідчини Кліфорда і стала панею Люїзою Одетс.

Павлові Мюні не залишилось нічого іншого, поїхати в подорож по Европі — із своєю власною жінкою...

Ліліяна Гарвей — Віллі Фріч.

Напевно всі звеличники цієї здавна вже відомої пари булиб присягнули, що це невідмінно прийдешнє подружжя. Одначе так не сталось. Німецькі часописи повідомляють про вінчання Віллі Фріча, але не з Ліліяною. Хоч деякі думали, що Фріч та Ліліяна взяли шлюб потайки, а тільки намагаються, щоб їх уважати за закохану пару для більшого зацікавлення публики їх особами, проте Віллі від двох уже літ був заручений з іншою, тому й мови не могло бути про його вінчання з Ліліянкою.

Всі гадали, що вона вернулась із країни долярів, з Голівуду, того царства срібних тіней, бо так уже затужила за своїм Віллім. Тимчасом вона вернулась тільки тому, що їй зле було в Америці. Тут, в Европі, на Блакитному Березі, мешкає вона у своїй віллі недалеко багатого англійця, який здавна вже старається здобути її серце. Кажуть, що вже цього літа вона стане жінкою свого краяна — на злість Віллі Фрічові.

Чи Анна Стен вернеться на екран?

Славна ще недавно фільмова акторка, українка з походження, що заблиснула була на кіновому овиді фільмами „Нана" та „Вина і кара", якби пропала. Недавно відвідали її американські журналісти в її власній віллі на березі Тихого Океану в Санта Моніка. Вона майже не виходить поза межі свого подвіря. Найчастіше купається у власному басейні, грає в сиtківку із своїм чоловіком та їздить верхи. Коли її спитали про найближчу фільму, вона завагалась та відповіла, що саме відбуває конференцію з фільмовими промисловцями на цю тему. Усеж ті конференції, що тревають уже рік, дозволяють догадуватись, що Анна Стен не скоро появиться на полотні.

Тих кілька фільм, в яких заблиснула була як метеор її слава, вистало, щоб Анна Стен стала багачкою на все життя.

—o—

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Біги навпростець.

Коли ще земля розмокла від стоплених снігів і ледви відчуваємо далекий подих весни, тоді саме треба починати біги навпростець. Значить — вже! Березень і квітень — це саме сезон бігів навпростець.

Це не якась складна спортова конкуренція, але навпаки, найпростіша й найприродніша для кожного, а для спортовців перед початком спортового сезону — просто необхідна.

Значіння цього бігу таке, що він у першу чергу є **заправою** для всіх родів спорту. По довгому зимовому сезоні, що його багато спортовців безчинно провело, зменшується справність тіла. Зрештою навіть і спортовці чинні в зимі мають доволі велику перерву між зимовим і літним сезоном і в них теж справність зменшується. Початок спортового сезону відразу від змагань на грищі чи біжні під спортовим оглядом недоцільний, а часто й шкідливий. Кожний спортовець мусить перейти підготову до змагань. І саме таку всесторонню підготову дає біг навпростець. На вільному просторі, на елястичному грунті — працюють всі м'язи тіла, працюють легені глибоко втягаючи весняний воздух, заправляється до більшої праці і зусиль серце. Одначе заправа мусить бути правильна; зачинаючи від коротких бігів, переплітаних маршами, постепенно треба переходити на довші віддалі, при одночаснім збільшенні скорости бігу.

Та не тільки в заправі значіння цього бігу. Має він і велике **практичне** значіння, бо відбувається в ріжнородному терені. Це не шабльоновий біг на біжні. Тут перед бігунами вільний цілий простір, куди лиш око засягне; техніка бігу радше на дальшому пляні, а важна передусім витревалість. При деяких відмінах цього бігу (як ось біг „за лисом" чи біг не визначеною трасою, а з начерком траси в руці) потрібна теж і бистра орієнтація.

Уладжуємо також змагання в бігу навпростець і вони можуть стати найбільш **масові** з усіх змагань. Бож тут не треба ні спеціяльного виряду, ні площі; кожний, хто відбув заправу в бігу, не тільки може, але й повинен станути до змагань.

І справді ці змагання масові, бо стартує іноді кількасот змагунів, але не в нас, тільки на заході Европи. Дуже часто бачимо в журналах знимки з таких бігів, що викликують захоплення і підпис: „учні школи... в Англії в бігу навпростець". Чи в нас котрась із шкіл, бодай у Львові, уладила такий масовий біг? Мабуть... ні. А може б так наші міста уладили масові біги навпростець за першенство міст. Напевно були б теж сотні бігунів, але нам чомусь завжди важко рушити з місця.

В зорганізованих, спортових клітинах змагання у бігу навпростець **повинні стати обовязкові.** Кожний клюб, секція, гурток і т. д. повинні зорганізувати біг для **всіх своїх** членів. Бо це біг не для спеціялістів у якімнебудь роді спорту. Копун і легкоатлет, ситківкар і наколесник і кожний інший може й повинен бігати, бо кожному потрібна заправа. Змагання у бігу навпростець мають теж і **спортове значіння,** зокрема для **копунів,** які привикли до колективних змагань. В бігу навпростець мусять вони вчитися індивідуальної боротьби, бо тут не можна числити на поміч другого змагуна.

У нас перший Український Спортовий Союз звернув увагу на вартість бігів навпростець для копунів, і змагання такі уладжуватиме ц. р. вже четвертий раз з черги. Досвід в тім напрямі виказує, що копуни в індивідуальнім змазі є просто безрадні. Адже загально відома нехіть копунів до ріжного роду спортів, що не є копаним мячем. Але поволі, хоч з трудом ця нехіть уступає і копуни самі починають розуміти вартість інших ділянок спорту (передусім легкої атлетики, куди й належить біг навпростець), бо це причиняється до піднесення їх змагової „форми" в коп. мячі.

Організація змагань у бігу навпростець нескладна. Трасу підшукується в терені горбковатім — найкраще лісистім, з легкими перешкодами(нпр. рів, постинані дерева, малий потік, тощо), з тим, що зі старту і на мету траса має йти яких 200 м. в рівному терені. Визначуємо хоругвками у відступах що 100 м., або трачинням, а небезпечні чи пак трудніші місця визначуємо хоругвками у відмінному кольорі. В місцях де трасу можна б змилити або скоротити, як і взагалі для контролі змагунів, розставляємо провірні точки. Зі старту випускаємо всіх змагунів разом; час міримо годинником (стопер може бути для контролі).

Довжина траси є від 2—8 км., залежить від віку й категорії змагань (на клюбові змагання коротша, на мистецькі довша). Завдяки нескомплікованій організації бігу, може його уладити кожний клюб навіть необзнайомлений ближче з організаційними правилами. Важне, щоб усі спортовці, не лиш змагуни у поодиноких родах спорту, але і клюби — **зрозуміли вагу й вартість бігу навпростець і масово такі біги уладжували.**

Д. Б.

Сокільський руханковий вечір.

У середу, 7. квітня, в год. 19.30 веч., у салі Ріжнородностей відбудеться сокільський руханковий вечір. У цьому вечорі візьмуть участь усі соколи львівського осередка, що вже віддавна приготовляють цю імпрезу. Буде це закінчення зимового сезону, перед виходом на площу. Як довідуємося, цілий вечір та учасників — отже й усю публику — накрутять на фільму й опісля висвітлюватимуть її по цілому краю. Є це новина в нашому житті, що її слід повитати! Зрозуміла річ, що це збільшить популярність вечора!

Спортові висліди.

УКРАЇНА — ЛЬВОВЯНКА 11:1 (4:0).

Україна натрапила на слабшого противника і розгромила його, як хотіла. Вислід міг бути навіть вищий, одначе змагуни, наситивши свою весняну спрагу перемоги, грали при кінці оттак собі, виказуючи на кожному кроці свою безапеляційну перевагу над противником. До цих змагань не виступила Україна у своїм найкращім складі, але годі теж назвати недільний склад слабим. Всі були на своїх місцях і грали, як лиш могли найкраще.

Знаменитту нагоду до попису мав напад, який теж зумів усім заімпонувати своєю технікою, фізичною кондицією і тонким комбінаційним змислом. Напад виступив у такому складі: Магоцький І, Богурад (Скопень II) Міхльош, Магоцький II. (Богурад) і Краєвський. По довшій перерві заграв на лівім лучнику Магоцький II, як на початок незле, одначе не вмів достроїтись до своїх партнерів. По солідним тренінгу можна надіятися, що популярний Чіпа прийде знову до своєї форми і стане повновартісним напасником нашої одинадцятки. На окрему згадку заслуговують Скопень II і Богурад. Оба напасники високої кляси, оба дуже добрі стрільці, одначе одному (Скопеневі) вдавались усі стріли і здобув він на цих змаганнях аж 6 воріт. Другого переслідував жахливий пех. Прегарні стріли йшли ріжницею кількох центиметрів на авт, відбивались від поперечки, або ловив їх щасливо добрий воротар Львовянки. Добре теж грали Міхльош і Магоцький. Зате слабше випав у цілій пятці Краєвський, який грає зрештою завжди нерівномірно. Коли вдалось йому здобути двоє воріт, почав зовсім непотрібно придержувати мяч і водитись із ним у ширину..., поки противник не відібрав його.

Поміч не мала важкого завдання. Найкраще списувались Воробець і Підлісецький. Скопень І. грає дуже амбітно, але небезпечно. Оборона: Скрегота й Олійник давала собі зовсім легко раду зі слабими напасниками Львовянки, але вина за страчені ворота таки спадає на оборону. Босий не мав багато роботи, але кілька стрілів оборонив дуже добре й певно.

Львовянка грала добре тільки перших 20 хвилин. Згодом „не стало духу" і ціла дружина обмежувалась виключно до оборони. Найкращим грачем Львовянки є воротар Вірщук (давній грач Сокола IV), який оборонив чимало безнадійних ситуацій.

Серію воріт почав у 25. хвилині Скопень II., який здобув теж 6 воріт. Міхльош і Краєвський здобули по двоє воріт, одні ворота стрілив Богурад із карного.

Суддював добре п. Саварин. Глядачів приблизно 500.

УКРАЇНА II — ЗОРЯ 3:1.

Товариські змагання. Обі дружини у слабій формі. Краще представлялась Зоря, скріплена кількома змагунами Лугу. Одначе провід секції коп. мяча Зорі не повинен на будуче робити невідповідальних експериментів та не вставляти на невластиві місця тяжких оборонців, які до нападу ніяк не надаються.

ПЕРЕМИШЛЬ. **СЯН — ПОЛЬОНІЯ 3:1 (1:1).**

Перші цьогорічні змагання Сяну закінчились незвичайно вартісною, одночасно зовсім заслуженою перемогою перемиської української дружини над давнім мистцем Окружної Ліги. Цією перемогою затримав Сян надалі моральне мистецтво Перемишля. Сян, який відбув правильну зимову заправу, мав кращу фізичну кондицію і стрілову диспозицію. Польонія грала доволі слабо. Ворота для Сяну добув Партика і Федорович 2. Для Польонії здобув ворота Буш (помічник Сяну) зі самобивчого стрілу.

Суддя п. Делецький.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

ЛЬВІВ. **Погонь — Р. К. С. 3:0 (7:0).**
Чорні — З. З. К. 1:1.
Гасмонея — II. Сокіл 3:0.
Лехія — Світезь 2:1.
ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Журавянка 3:1.**
РЯШІВ. **Ресовія — Вавель (Краків) 5:1 (2:0)**
КАТОВИЦІ. **Шлеськ — К. С. Хожув 0:0.**
ВАРШАВА. **Варшавянка — Скра 10:3; Ґвязда — Маримонт 7:0; Макабі — Сармата 2:0.**

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

УЖГОРОД. **Славія — Русь 2:0.** Незлий вислід для Руси, але відбирає їй уже всю надію на ратунок у державній Лізі.

Інші висліди чеської Ліґи:

Спарта — Жіденіце 6:0, Кладно — Наход 7:3. С. К. Пільзно — Вікторія — Жіжков 1:1, Моравська Славія — Простейов 2:3.

Не відбулись змагання: Братислава — Вікторія Пільзно. В табелі веде Славія перед Спартою. Замикає табелю Русь із Мор. Славією.

МАДЯРСЬКА ЛІҐА.

Ференцварош — Кішпешт 12:0; Уйпешт — III Керілєт 11:0; Сегед — Бочкай 2:0; Гунгарія — Немзеті 3:0; Фебус — Електромош 2:1.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПАРИЖ. **Польща — Париська Ліґа 5:1 (1:1).** Польща осягнула справді поважний успіх перемагаючи дружину, яка є чи не другим гарнітуром Франції.

ШТУТҐАРТ. **Німеччина — Франція 4:0.** На цих змаганнях було 75.000 глядачів.

ВІДЕНЬ. **Австрія — Італія 2:0.** Змагання за чашу Швеглі, перервав суддя 17 хвилин перед кінцем.

БЕРЛІН. **Німеччина II — Люксембург 3:2 (1:0).**

ВІБРАНО. **Італія II — Австрія 3:2 (2:0).**

КОМУНІКАТ

Субреферату Копаного Мяча Львівської Округи У. С. С.

Склад Субреферату: Повзанюк — голова, Козинський — писар, Скиба — скарбник, Щуровський — пресовий референт, Керот — судейський референт. — В склад Субреферату входять ще представники С. Т. „Дніпро" і „Буревій" як члени окремого призначення.

Дисциплінарна Комісія: У склад Дисциплінарної Комісії входять: Стефанівський, Керот, Повзанюк.

Анкета. Дня 26. III. 1937. в домівці У. С. С. вул. Підвалля 7 в год. 18.30 відбудеться анкета для клюбів копаного мяча. На анкету кожний клюб обовязаний вислати найменше двох членів проводу.

Весняний біг навпростець. Дня 4. IV. ц.р. відбудеться окружний весняний біг навпростець для копунів Львівської Округи. Технічну підготову бігу поручено Українському Ремісничому Спортовому Клюбові. Кожний клюб копаного мяча зголосить до бігу щонайменше одну дружину (8 до 12 змагунів). Зголошення приймає Субреферат до дня 1. IV. 1937 р. Траса бігу визначена на Пасіках за Личаківською рогачкою. Збірка змагунів в год. 10.30 в домівці УРСК-у при вул. Пасічній 2 (Ремісничa Бурса).

НОВИНКИ.

— **Нова книжка бібліотеки „Діла“**, що появиться завтра, це довге оповідання (стор. 159) В. Будзиновського „Як чоловік зійшов на пана“. Завтра вишлемо книжку нашим ґочним передплатникам. Ціна її у продажі 2 зол. 50 сот.

— **В Т-ві ім. П. Могили** в середу 24. ц. м., год. 19, в салі „Української Бесіди“ виклад д-ра В. Кучера „Розвій поглядів на істотність світла“. Вступ вільний.

— **Від старовинного Єгипту до Бідермаера.** Історія одягу — це мало відома ділянка. Тому з великим зацікавленням відвідаємо 10. квітня ц. р. в салі театру Ріжнородностей виставу, яка має на меті показати історичні стилі одягу від старовинного Єгипту до Бідермаера. Девять коротких сценічних картин з літературними текстами (Леся Українка, Марко Вовчок, Мольєр—Рильський, Данте—Франко), охоплять цілість матеріялу. Оцю незвичайно цікаву й оригінальну імпрезу підготовляють учительський збір та учениці Фахової Школи СС. Василіянок у Львові.

— **Конфіската по сімох роках.** Ще в 1930 р. вийшла у Львові друком збірка поезій Ол. Бабія „Перехрестя“, яка пройшла цензуру без перешкоди і за кілька років розійшлася. На днях друкарня „Діла“ дістала з львівського городського староства таке письмо: „Староство Городське у Львові. Ч. Поль. Б. 5/3/23/1937 19. III. 1937. До Управителя Друкарні „Діло“ у Львові. Повідомляю, що дня 19. III. 1937. р., я зарядив на підставі § 487 п. к. конфіскату друку п. з. „Перехрестя“, поезії Ол. Бабія, вид. „Новина“ 1930, який в цілості має прикмети проступку проти § 2. арт. 154. За Староство Городське у Львові: Бехметюк“.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішньому тягненні кляс. льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 169961, 30.000 зол. на ч. 164056, 10.000 зол. на ч. 23888, 5.000 зол. на 27191 58824 120958, 2.000 зол. на ч. 95807 124777 127537, 1.000 зол. на ч. 473 19614 27567 119910 162051 187084, 500 зол. на ч. 5413 19288 176139, 400 зол. на ч. 9640 16306 19602 26373 36004 128228 129341 135281 159309 159682 172568 181722.

— **Страйк транспортових робітників** вибух у Самборі. Коло 100 робітників і візників не приступило до праці, домагаючись підвишки платні і збірної умови.

— **Епільоґ партійного суду.** У львівськім окружнім суді запав присуд у процесі комуніста Брайтбарта за намагане вбивство члена комуністичної партії Штрайфера наслідком присуду каптурового партійного суду. Брайтбарта засуджено за приналежність до КПЗУ на 8 літ вязниці і за намагане вбивство на 15 літ, разом на 15 літ вязниці.

— **Новий міст на ріці Сивці в Мошківцях** пов. Калуш отворили урядово минулої неділі. Міст, довгий 72 м., скорочує значно дорогу на лінії Станиславів—Галич—Журавно. Будова мосту коштувала 50.000 зол.

— **Масові арештування серед комуністів.** У Дрогобичі і Бориславі поліція перевела масові ревізії в мешканнях комуністичних діячів і знайшовши багато компромітуючого матеріялу, арештувала кільканацять осіб. Усіх передано в руки слідчого судді.

— **Арештування комуністів у Кремянці.** Пишуть нам: Кілька днів поліція переводила ревізії та арешти серед місцевого жидівського населення, щоб зліквідувати комуністичну аґітацію, яка в останніх часах особливо поширилася в повіті. Арештовано до цієї пори коло 70 осіб, переважно жидівської молоді; багато серед них дітей жидівської буржуазії та осіб з середньою освітою. Українців арештовано лише 3: Сконічика з Кремянця, Малкуша і Кривицького з Почаєва. Обвинувачують їх усіх у приналежности до К.П.З.У.

— **Пожежна хроніка.** В Бориславі згорів дім Айзіка Вольфа при вул. Зелінського. Вогонь знищив крім дому також сусідні будинки. Шкоду обчисляють на 30 тисяч зол. — В Попелях дрогобицького повіту згоріло кілька господарств. Шкоди значні. — Велика пожежа вибухла в Пястовому Місці пов. Коросно і знищила 27 господарств, що складалися з 84 будинків. Страти в недвижимостях виносять 180 тисяч зол., в живім і мертвім інвентарі 300.000 зол. На місце пожежі прибуло з околиці 21 пожежних сторожей. Пять осіб тяжко попеклося.

— **Україніка.** В париськім „Promethée“ є „Меморіял поданий Союзові Народів Урядом УНР“. В тім же числі є стаття проф. О. Кошиця: Хоровий спів на Україні. Кілька нотаток у хроніці ознайомлюють з деякими подіями нашого життя. — Празький ілюстрований тижневик „Ozveny“ видрукував українську народню казку „Злидні“. Авторкою тексту і двох ілюстрацій до нього є п. Галина Мазепа.

— **Пливальня в Бучачі.** Повітовий комітет фізичного виховання в Бучачі рішив вибудувати пливальню над Стрипою понижче залізничого мосту, в надії, що вона причиниться до розвитку спортового життя.

— **Самоходова катастрофа** склалася на дорові з Кут до Коломиї. В неділю пополудні виїхала з Кут автодорожка з пятьома пасажирами. Біля Мишина трісла опона переднього кола, наслідком чого самохід перевернувся в рів. Усі пасажири випали з воза, причому Бехер ударив головою в дерево і згинув на місці. Інші пасажири трохи потовклися. Першу поміч дав їм лікар д-р Ганковський, що припадково переїздив тою самою дорогою, причому автобус П.К.П. відвіз їх до Коломиї.

— **Радіо в соймі.** Польське радіо трансмітуватиме завтра (23. ц. м. в год. 18.35) кінець буджетової сесії сойму, а саме: звіт референта, промову марш. Цара і відчитання президентського декрету.

— **Кара смерти за вбивство нареченої.** Окружний суд у Бережанах розглядав знову справу Петра Калинця, який 26. червня м. р. застрілив у Ходорові свою наречену. Попереднім присудом Калинця засуджено на 12 літ вязниці. Тепер засуджено вбивника на кару смерти. Засуджений звернувся до президента з проханням помилувати його.

— **Непевний схоок на гроші.** Купець блаватних товарів Т. у Перемишлі мав рідку, як мало хто, пригоду. Він держав дома більшу готівку і ховав її в місці, про яке не знала навіть жінка. Минулого тижня вона робила в мешканні передсвяточні порядки і рішила змінити солому в сіннику. Закликала якогось селянина, що переїздив вулицею і звеліла йому забрати сінники з соломою на село і привезти того самого дня назад зі свіжою соломою. Тимчасом селянин, забравши сінники, більше не вернувся. Коли вернувся до хати купець і ствердив брак сінників у ліжках, наробив крику і з розпуки мало не відобрав собі життя. В однім сіннику він сховав був пачку з кількома тисячами долярів. Повідомлена про все поліція рушила на села і почала шукати за незнаним селянином. Перетрясла село за селом, хату за хатою і врешті знайшла селянина, що забрав з міста сінники. Він справді знайшов у соломі гроші, сховав їх і більше до міста не показався. Поліція відобрала від нього всі гроші і віддала купцеві, який зарікся раз навсе ховати їх у сіннику.

— **Вимагають від емігрантів латинського письма.** Бразилійський уряд повідомив еміграційний інспекторат про нові вимоги від емігрантів, що виїздять з Польщі. Не мають вступу до бразилійських портів особи, що не вміють підписатися латинською азбукою. Цей розпорядок спрямований перш усього проти жидів, що знають тільки гебрайське письмо.

— **Самосуд.** В Білому Лісі жовківського повіту Іван Михайлюк зловив у своїй коморі на крадежі збіжжя Ярослава Лесика. Михайлюк кинув ним об землю, а потім задушив його шнуром. Опісля тіло Лесика скрив Михайлюк у шопі під соломою. Поліція довідалася про все й арештувала Михайлюка.

— **Кинув на поліціянта рій бжіл.** В селі Конопки під Шумином господар Ян Забельський присвоїв собі рій бжіл, який перенісся на його ґрунт від сусіда Броніслава Іздебського. Хоч Іздебський впоминався за свою власність, Забельський ніяк не хотів її віддати. Коли до його загороди прийшов поліціянт Стефан Коржень, Забельський, убраний в охоронну сітку і шолом, кинув на поліціянта матку, а за нею пішли всі бжоли. Тільки холоднокровність і спокій врятували поліціянта від грізної небезпеки. Сталося це ще минулого літа. Справа пішла перед суд, який засудив Іздебського на три місяці арешту. Кілька днів тому справу розглядав апеляційний суд, який затвердив присуд першої інстанції.

— **Поліція застрілила бандита.** В селі Дембні біля Бжеска поліція окружила бандита Едмунда Заржицького, що був пострахом цілого повіту і вимордував родину Гольдфінґерів. Він укривався в печері під селом. Коли побачив поліцію, сховався до недалекої стодоли і звідтіль почав стріляти з револьвера, опісля з кріса. Поліція відповіла також стрілами та кидала слізними бомбами. Вкінці в стодолі втихло і коли увійшли до неї поліціянти, знайшли Заржицького з простріленою головою. При ньому лежав револьвер, військовий кріс і кількасот набоїв. Поліція дибала на нього від 1933. р.

— **За вбивство дитини.** Суд присяжних у Глівіцах засудив на смерть Енґельберґа Гордона за вбивство нешлюбної дитини Луції Рінґель, а матір цієї дитини за співучасть у злочині на 4 роки вязниці.

— **Ураган на українському побережжі.** Над пристанею Акерманом (над лиманом Дністра, по бесарабському боці) шалів ґураґан, що зірвав дахи з 20-ох домів, вирвав з корінням чимало дерев та повалив телефонічні стовпи. Місто тоне в темряві, бо електричні проводи пірвані.

— **Причина жахливого вибуху в Ню Льондоні.** За останніми обчисленнями жертвою жахливого вибуху в школі в Ню Льондоні стало 455 убитих і 94 ранених. Крім того дві особи пропали без сліду. Слідча комісія, що досліджує причини вибуху, вислухала сензаційне зізнання техніка Клерка. Він занятий у нафтовому промислі і заявив, що архітекти, які закладали центральне огрівання в школі, перевели без відома нафтового товариства сполуку між шкільним збірником і рурами, що служили до відведення ґазів по верченнях. Це практикується часто в околицях, де добувають нафту, і тим способом задармо огрівається доми ґазом. Нафтове товариство вислало інжиніра, щоб розслідив справу. Інжинір викрив нове відгалуження ґазового проводу, заложене тому два місяці. Сполуку перетяли, але всетаки у шкільному будинку назбиралася більша скількість ґазу, що спричинило вибух. Тому, що такі практики є на денному порядку в цілій околиці, населення побоюється нових катастроф.

— **Готово забракнути пшениці.** З Арґентини наспіли до Льондону алярмуючі вісти, що відтам не можуть висилати дальше пшениці. До кінця березня Арґентина виекспортує 2 і пів міліона тон пшениці з цілої надвишки 4-ох міліонів тон, при чім і решту вже продали. Якщо взяти під увагу, що експортові надвишки Канади й Австралії є найменші від кількох літ, а збільшені німецькі й італійські закупи спричинили додатковий попит, можливе, що на світовому ринку забракне пшениці.

— **Крадіж скорострілів.** Із касарні в Ляон (Франція) вкрадено сім скорострілів. Злодії відїхали вантажним самоходом, що чекав оподалік. Вони були добре поінформовані про відносини в касарні, бо вкрали скоростріли вночі, коли 50 жандармів, закватированих у касарні, пішло пильнувати зборів одної політичної партії.

— **Ріжні вістки.** Наслідком тріснення ґазових проводів затроїлась ціла дільниця міста Нант. Кілька осіб умерло, Кільканацять перевезено до шпиталю. — На містечко Ілян у Манджурії напало кількасот бандитів і заки їх виперло військо, ограбили кількадесять домів. — В румунській місцевости Больду згоріло коло 300 будинків, причому у вогні згинуло кількоро дітей. — В Берліні склалась експльозія в складі аптикарських виробів і знищила три фабричні галі. Згинуло кілька осіб. — У Швайцарії біля Ст. Моріц потяг наїхав на сніговий осуг, наслідком чого перевернувся паровіз і згинув машиніст. — У Стирії потяг, що віз кількасот лещетарів до Відня, вискочив із шин біля Бішофсгофен, причому кількадесять осіб тяжко потовклося.

—o—

З кіна.

Кіно „Атлянтік“: „Фред ущасливлює світ“.

(г) Молодий винахідник винаходить телевізійний апарат, завдяки якому можна бачити людину, з якою розмовляємо телефоном. Недискретний винахід стає причиною траґедії самого винахідника і доводить до того, що люди бояться уживати телефону. Ситуації, які з того виходять, були би куди веселіші, якщо би фільма мала ліпшу обсаду, режисерію, монтажі. Фільму густо переплітають пісоньки та образки з кабарету і з життя богеми.

‡ Посмертні згадки.

ПАВЛО ПОКОТИЛО,

ем. радник скарб. помер по довгій, тяжкій недузі 18. березня ц. р. в 60 році життя. Похорони відбулись 20. ц. м. в Дрогобичі. 493

Д-Р ВОЛОДИМИК КОБІЛЬНИК.

Дня 6. ц. м. помер у Самборі у 52-му році життя лікар д-р Володимир Кобільник, голова Т-ва „Бойківщина" і вельми заслужений громадянський діяч. Як добрий лікар здобув собі між громадянством Самбора й Самбірщини, зокрема між селянством і робітництвом, таке довіря і любов, що в дні похорону зійшлись непроглядні маси народу, щоб відпровадити тлінні останки свого опікуна на вічний спочинок. Одначе найбільше енергії, гроша і праці вложив д-р Кобільник у розбудову музейного Т-ва „Бойківщина" від часу його оснування в 1927 р. аж до останніх хвилин свого життя. Д-р В. Кобільник враз з д-ром Гуркевичем поклав основи під загально відоме вже нині наукову установу „Бойківщина" в Самборі і довів швидко до того, що приміщення музею у приватній хаті д-ра Гуркевича було невистарчальне. З допомогою музеєві „Бойківщина" прийшов радн. д-р Данило Стахура, жертвуючи безплатно на 10 років чотирокімнатний комплекс у своїй камениці при вул. Тихій. Щойно тоді д-р В. Кобільник розвинув широку муравлину працю: переводив масові збірки памяток минулого Бойківської Землі, бібліотек, важку і відповідальну працю в терені, що увінчалася вікриттям ряду городищ до- і ранньої історичної доби. Одночасно став поважним науковим дослідником що вже не сходить із сторінок наукової літератури. Спеціяльно зацікавився археольогічною працею, чого вислідом не тільки величава збірка археольогічних памяток, але і добуття непорушних доказів на те, що територія нашого Підкарпаття і Карпат вже в сумерках віків була густо заселена прадідами бойківського племени, зорганізованого біля відкритих городищ. Висліди своєї праці подавав до відома українського громадянства у своїх працях, друкованих головно в „Літописі Бойківщини", якого був душею-редактором і адміністратором. Дотепер появилося 8 чисел „Л. Б.", не числячи окремих публікацій. Серед праці над монографією на 10-ліття музею і викінченням 9. числа „Л. Б." постигла Його смерть. Словом: був дійсним меценатом музею „Бойківщина" та зумів викресати в душах селян-бойків глибоке зацікавлення і зрозуміння до духових та матеріяльних памяток української культури. Завдяки Йому українські селяни і робітники почали масово відвідувати музей „Бойківщина". Дав почин до оснування ряду обласних українських музеїв і був першим головою Комітету Українських Обласних Музеїв. Відійшов саме у розгарі праці над приготуванням свята з нагоди 10-ліття існування музею „Бойківщина", над реалізацією сміливої думки будови домівки музею. Слід теж підкреслити, що при своїй інтенсивній праці у музею „Бойківщина" та як лікар находив ще час до праці в інших українських товариствах у Самборі. Тому то непроглядні маси народу прощали востанне дорогого лікаря, громадянина і наукового робітника. Покійного прощали проф. д-р І. Свєнціцький як представник українських музеїв, д-р А. Княжинський іменем самбірського громадянства і „Бойківщини", д-р М. Скорик від учительського збору і гімназії „Р. Ш.", де Покійний був шкільним лікарем. В сумному поході взяла участь молодь гімназії, дута орхестра Т-ва „Бандурист" у Самборі і мужеський хор „Самбірського Бояна".

Вічна память заслуженому Громадянинові!

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Молоко, фокстрот і бар.

Читаю в часописі: При вул. Сапіги переніс Маслосоюз крамницю до нового просторого льокалю. В одній з кімнат — молочний бар.

Молоко і — бар?!

Цікаво поглянути, що це за дивовижа...

Мешкаю на протилежному кінці Львова. Тому не дивуйтесь, що хоч твердо рішив відвідати той „бар" — довелося здійснити це рішення не скоріше, як за тиждень — під святу неділеньку.

Поголився, штани випрасував на бритву, комірець як сонічко блищить, бо Бог його знає, — ануж якийсь фокстротик з білявкою! Не зашкодить. Ноги молоді — не від того. А часочок є. Від чогож субота?

Техніка — висідаю. Розглядаюсь. По протилежній стороні білюють рями крамниці і синіє відомий напис — Маслосоюз. Підходжу. Ще не довіряю — читаю: справді молочний бар. У вітрині вистави з писанки ґраціозно нахилилась панянка з пастеризованим молоком. До неї скрадається самопевно Дон Жуан — зайчик. У руці грубе „куба". Доказ, що неодна процвіла йому весна. Зате бувалий, огрядний. А перед ним гарненькі синенькі столики, синенькі кріселька.

— Мамо, купи мені такий столик, — лебедить поруч мене якась маленька, мов ґудзик, „ґосподинька".

Мама толкує: „Це лиш на показ. Тут продають молоко".

Не помагає.

— Мамо, ти так тільки кажеш, — і рясненькі сльози канути, канути.

Як закінчилася „столикова трагедія", не знаю, бо мої ноги опинились на синім лінолеум — бару.

Очі мої — признаюся — трохи збараніли...

Джезбенд?... Не бачу... Вивоскована підлога? Не бачу... Тільки за гарною модерною лядою чепурненька, румяна панянночка. Очка ввічливо сміються і замісць джезбенду дискретно шипить електрична кухонка, а на ній гріється... пунч?! Ні! — пастеризоване молоко Під кльошем ріжного роду „канапки".

За столиками розсілись самопевно адепти на інжинірів, адвокатів і т. п. безробітну інтелігенцію. Попивають, хто квасне молоко, хто солодке — пастеризоване. Багатії замовили навіть булочку з ементальським. Пють з таким смаком і жестом, якби щонайменше перед ними — шампанське.

Присідаюсь, беру карту: пастеризоване 7 сотиків, маслянка 2 сот., булка з маслом 12 сот., булка з трапістом 12 сот. і т. д. і т. д., все на сотики.

Дешевизна — от тобі бар!

Замовив молоко і три „канапки". І заїдаю. А перед очима мимоволі немила пригода з правдивого бару тому місяць (всього не розкажу). Спомин невеселий. Три десяточки золотих — фють! — як і не було! А потім до того ще: рицинус (брр!), оклади, аптика, два тижні в шлунку ріже, тисне і пече. Два тижні тривожних лікарських діягноз: „мабуть катар", „боляк", „анемія кишок" і чорт зна ще що — (про бар я їм, ні чичирк!). А других три десяточки — знову фють! — як і не було. А приємність? Два фокстротики й один вальчик. Нехай би провалилось!

А тепер я знову в барі. Та вже в барі — Маслосоюзу. По молоці й ементальському в шлуночку робиться легко. Електрична кухонка шипить фокстрота. Погуляв би з чорнявкою, та занята за лядою. Обіцяла, що як усі підуть, то може...

Настрій прекрасний. Що правда, фокстрота не гуляв, але які ноги легкі. А голова — пастеризована. А три десяточки... фють, якби їх не було! Куди пішли? — До банку, на книжечку.

Старий Гольтіпака.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Песа „Тарас Шевченко" і демонстрація „фронтовиків". Минулого понеділка відбулася у нас премієра „Тараса Шевченка" — песи З. Тарнавського. Песа зовсім слаба, але гра артистів театру „Заграва" була на найвищому рівні, продумана до подробиць і тому публика була захоплена. Строї стилеві, декорації п. Боровика прегарні. На виставі позволили собі прихильники Ф. Н. Є. на безкритичну „демонстрацію", що зробила прикре враження та осмішила зовсім „фронтовиків". І так по другій дії, коли члени драм. гуртка „Сфінкс", захоплені грою артистів обкидали квітами їх і викликаного автора; зовсім непотрібно вибігло на сцену двох селян-фронтовиків, щоб зареклямувати З. Тарнавського, як члена Ф. Н. Є. і при цій нагоді зробити рекляму Ф. Н. Є. Вільно бути п. Тарнавському членом Ф. Н. Є., але в театрі, де є люди ріжних переконань, а не лише „фронтовики" — така політична рекляма дуже несмачна і лише осмішує цю політичну організацію. А до того це поставило провід театру в дуже клопітливе становище і тому дир. В. Блавацький, заскочений цією демонстрацією, подякував по 3. дії членам „Сфінксу" за принятія артистів, затираючи дещо неприємне враження, викликане „вискоком" прихильників Ф. Н. Є. Цікаво, чи в самім Станиславові не було прихильників Ф. Н. Є., що аж селян треба було випихати на сцену? **Б. Л.**

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

ТОВМАЧ:
24. III. Циганський барон.
25. III. Муж двох жінок.
28. III. Шаріка.
29. III. Дівча з Маслосоюзу.
З Товмача їде театр до Отинії і Коломиї.

Український Театр „Заграва".

ГАЛИЧ:
23. III. Мураллі.
24. III. Земля (Стефаниківська акад.).
КАЛУШ-ЗАГІРЯ:
28. III. Тарас Шевченко.
29. III. Мураллі.
30. III. Земля (Стефаниківська акад.).
ДОЛИНА:
31. III. Тарас Шевченко.
1. IV. Мураллі.
БОЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Мураллі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

Великий Театр:

Вівторок, 23. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлеріяною.
Середа, 24. III. год. 7.30 веч. „Сальоме" з Іриною Айхлеріяною та „Чорна жінка з советів".
Четвер, 25. III. театр нечинний.
Пятниця 26. III. театр нечинний
Субота 27. III. театр нечинний

...ина.

АПОЛЬО: „Аллагів город" із Марлєною Дітріх.
АТЛЯНТИК: „Фред ущасливлює світ".
ВАНДА: „Родина Ротшильдів", „Напад на Конго".
ҐРАЖИНА: „Маєрлінг".
ЕВРОПА: „Магнолія".
КАСІНО: „Втеча Тарзана" з Джонні Вайсмілером.
КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).
МАРУСЕНЬКА: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).
МЕТРО: „Бавнті".
МІРАЖ: „Братерство крови".
МУЗА: „Його золота рибка".
ПАКС: „Голгота".
ПАЛЯС: „Пісеньки Відня" із Секе Сакалем.
ПАН: „Варвара Радивилівна" із Смосарською.
РАЙ: „Буде краще" із Щепком і Тольком.
СВІТ: „Виправа на планету Монґо" та „Каїн і Мабель".
СТИЛЕВЕ: „Сам на сам" з Павлею Веселі і ревія.
ТОН: „Бенгальський тигр".
УТІХА: „Людина з двома лицями" та ревія.
ХИМЕРА: „Марія Стюарт".

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бостон".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 23. березня 1937.

Берлін (357) 19.45 Вечірній гомін, 20.10 Розр. музика, 21.00 „Дер Гакім вайс ес" комедія Лявкнера, **Білгород** (437) 18.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Концерт, **Бероміністер** (540) 20.00, 21.00, 22.00 „Студент-прошак" оп. Мілєкера, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 17.00 Шопенівський концерт, 19.30, 20.00 Циг. музика, 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 „Парсіфаль" оп. Вагнера (II. і III. дія). **Відень** (507) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Для жінок, 16.05 Соната а-дур Вебера на форт., 20.00, 21.00 „Відень нічю" весела муз. авд., 22.20, 23.00 Шуман-Пфіцнер, симф. концерт, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика. 15.45 Весняні пісні, (сопран, барит.), 18.00 Клявесинова музика, 20.10 Танк. музика, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття (оп. дуети), **Мілано** (369) 17.15 Концерт тріа, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.03, 22.00, 23.00 „Льодолета" оп. Масканія, **Прага** (470) 15.00 Шубертівський концерт, смичк. квінтет, спів, 17.30 Орґ.ресітал, 18.10 Пісні й дуети Бремса, 19.10 Промова мін. закорд. справ Крофти, 19.30, 20.00 „Бог і жінка" оп. Ірака, **Радіо Парі** (1648) 17.30 Форт. ресітал, 18.10 Огляд гумор. преси, 18.30, 19.30 Скрипка, 18.45 Пісні, **Рига** (515) 19.15, 20.15, 21.00 „Клівія" оп. Достеля, **Рим** (421) 17.15 Розр. музика, 21.03, 22.00 „Катруся танечниця" оп. Жільберта.

Середа, 24. березня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 19.15 Арфа, скрипка, віол., форт., 20.50 Нові пісні молоді, 21.00 Пісні, музика, **Білгород** (437) 19.50, 20.00 Вок. квартет, 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Арії та пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Циг. музика, 13.30 Солісти, 17.30, 18.00 Оп. орх., 19.15 Бразилійські пісні, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 17.00 Сучасна австр. музика, 19.30, 20.00 Великий концерт бажань, 22.20 23.00 Китиця віденськ. мельодій, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Вок. авд., 20.10 Солісти, **Мілано** (369) 17.15 Камер. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 Комедія, опісля концерт, **Мінхен** (405) 13.15 Орх. концерт, 17.00 Пісні, сопр., барит., 22.40 Двожакові дуети, **Прага** (470) 18.15, 21.00 Орх. концерт, **Радіо Парі** (1648) 14.15, 17.30, 18.30, 19.30, 21.00 Спів. ресітал, 21.30, 22.00, 23.00 „Вільгельм Тель" оп. Россіні, **Рим** (421) 17.15 Камер. музика. 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Дівча зі Заходу" оп. Пучіні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 23. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Пальма" на осн. С. Лаґерлеф, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Популярна музика, дута орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Про наші пастівні ростини (суданське просо, чумиця), 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Пропаґандова гутірка ККО, 15.20

Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика, гр. пл. 15.50 Авд. для дітей: Марійчині приятелі. 16.00 Програма на завтра. 16.05 Суппе: „Легка кавалєрія“ увертюра. 16.12 Скринька ПКО. 16.20 Органові твори. 17.00 „Будні пп. Ковальських“ говорена повість, 17.15 Оп. дует, гр. пл. 17.25 Скрипкові сонати Бетовена: Скрипка, форт. 17.50 Монольог: Шопенівський конкурс. 18.00 Актуальна гутірка. 18.10 Спорт у містах і містечках. 18.20 Фрагменти з „Валькірії“, гр. пл. 18.35 Прозова авангарда, літер. нарис. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Чого шукаємо в театрі. 19.20 Отрастний тиждень правдіїв. 20.00 Муз. гутірка. 20.15 Симф. концерт: орх., Шабранська мецосопр., Мосаковський баритон, хор; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній деннин. Актуальна гутірка. 22.30 „Година думок“ Ю. Словацького, рецитує Ст. Ярач. 22.45 Легка й оперетова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 24. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція. 7.20 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Популярна музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 У соняшній Італії, гр. пл., 12.40 Полудневий денник. 12.50 Традиційний „Перекладанець“ гутірка, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Мендельзон: „Пісні без слів“, гр. пл., 15.45 Коротковихвильна гутірка, 15.55 Брамс, із гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Ліст: Мрія, гр. пл., 16.10 Історична загадка, для старших дітей, 16.35 Концерт військ. орх., 17.10 Відчит, 17.20 Релігійна авдиція, 17.30 Гутірка з мін. Друпшним-Любецьким (фікційне інтервю), 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Повним газом, гутірка, 18.20 Серг. Прокофєв, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Із досвідів в уравлі нових пастівних ростин, 19.00 „Стара Агнішка“ обр. із пов. Я. Кісілевського „Поворот“, 19.20 „Патетичне речитатіво“ муз.-словна авд. на осн. повісти Фр. Верфеля, 20.45 Хвилина бюра студій, 20.55 Вечірній денник, 21.05 Актуальна гутірка, 21.15 Шопенівський концерт у вик. лавреата (І. нагорода) III. міжнар. конкурсу ім. Шопена, 21.45 Ст. Бах: „Що це таке біль і терпіння“ кантата ч. 200 на сопран і камер. орх. (Ол. Збоїнська-Рушковська сопран), 22.10 Концерт симф. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Артистичні вальси, гр. пл.

БІРЖА.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 22. ц. м.

Ціни за 100 кг. нюзом. льово вагон-тація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	28.00—29.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	22.75—23.75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	20.00—21.00
Овес легко задощ. 444	20.00—20.25
Овес не задощ. 456	20.50—20.75
Гречка 10%	31.00—32.00
Кукурудза жовта	20.00—20.25
Кукурудза червона	21.50—21.75
Коноп. сім'я	39.00—40.00
Соняшникове сім'я	35.00—36.00
Насіння льону	31.00—32.00
Вика сіра	17.50—18.00
Вика темна	18.50—19.00
Конюшина чер. натур.	90.00—95.00
Конюшина чер. без каняніки	105.00—110.00
Конюш. ч. без каняніки 96%	115.00—120.00

Пшениця, жито та ячмінь далі подорожіли. Ціни інших продуктів незмінені. — Тенденція на пшеницю, жито звижкова, на кукурудзу, вику, олійні насіння і конюшину слаба.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 22. березня п. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·15 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.20 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. н. р. . .	0.18—0.19 „
копа яєць	3.60—3.70 „

Тенденція сильна на масло і молоко, на яйця звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 22. III. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре укармлені, повногруді товсті	1.45 зол.
Індики І. кл., добре укармлені, повногруді товсті	1.20 „
Кури молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „
Качки товщені І. кл. молоді від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва Св. Андрея. Загальні Збори Т-ва Св. Андрея відбудуться 30. III. 1937 у Львові в салі „Бесіди“ вул. Рутовського ч. 22. Загальні Збори зачнуться в год. **10. передпол.** а не в год. 11, як це через помилку подано в попереднім оголошенню в „Ділі“ з 13. III. ц. р. Якби в год. 10. передпол. не зявилося вимагане статутом число відпоручників, Заг. Збори зачнуться в **год. 11. передпол.**, а не в год. 12, без огляду на число учасників. В год. 9. вранці відправиться Служба Божа в церкві Св. Спаса. 483

Друге оголошення.

Акційна Спілка для будівельного промислу перше Іван Левинський у Львові подає до відома акціонерам, що

XV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

акціонарів відбудуться дня 8. квітня 1937 року в год. 17 в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер“, вул. Руська ч. 20 з таким денним порядком:

1) Звідомлення Управи і предложення рахункового замкнення за 1936 р.;
2) Звідомлення Надзірної Ради з вислиду перевірки звідомлення Заряду, біляносу та рахунку зисків і втрат за рік операційний 1936;
3) Розглянення і затвердження звідомлення, біляносу і рахунку зисків і втрат та уділення Управі і Надзірній Раді абсолюторії;
4) Ухвала щодо розділу чистого зиску;
5) Ухвала щодо побільшення чи зменшення скількости членів Надзірної Ради;
5) Вибір 2-х членів Надзірної Ради;
6) Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. В ціли виконання права голосування треба акції, що доказують право голосування, зложити найпізніше за 8 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

Львів, 20. березня 1987 року.

УПРАВА:
Інж. Павло Дурбак, Інж. Роман Колтунюк

XV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ У ЛЬВОВІ

відбудуться дня 7. квітня 1987 р. в год. 16.30 у салі Т-ва „Сокіл-Батько“ у Львові, вул. Руська ч. 20 з порядком нарад:

1) Принняття протоколу останніх Заг. Зборів;
2) Звіт з діяльности Т-ва за 1936 р.;
3) Звіт Контрольної Комісії;
4) Уділення абсолюторії за 1936 р.;
5) Вибір голови, 4 членів Гол. Ради й 2 заступників;
6) Вибір Контрольної Комісії;
7) Внесення й запити.

Колиб у назначеному часі не було достаточної скількости членів, Збори відбудуться годину пізніше з тим самим порядком нарад та важністю рішень.

489 **Головна Рада УКТОДІ у Львові.**

Подяка.

Прибиті горем по утраті мужа і батька бл. п. Павла Покотила цією дорогою складаємо щиру подяку всім, котрі взяли участь у похороні. Вдячно, спеціяльно дякуємо Високопреподоб. отцям ЧСВВ. під проводом о. Ігумена Баранника, отцям професорам. За прекрасно відспівані молитви на останню дорогу в часі похорону — дрогобицькому Боянові під дириг. проф. М. Іваненка, його Управі, пп. проф. Сольчаниковi В. і Б. Пюрні — щиро дякуємо.

Дрогобич, 22. 3. 1997.

Жінка і діти.

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.